

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἑγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδιότητος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος

Ἀθήναι, 15 Φεβρουαρίου 1936

Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 11

ANDERSEN

Ο ΧΙΟΝΑΝΘΡΩΠΟΣ

— Ψυχὴ μου, κρύο ποὺ κάνει!
Τρίζει ὁλο μου τὸ κορμὶ ἀπὸ εὐχα-
ρίστησιν! εἶπε ὁ Χιονάνθρωπος. Φυ-
σάει ἓνα βοριαδάκι, ποὺ καὶ νεκροὺς
μπορεῖ ν' ἀναστήσῃ. Κι' ἐκεῖνος ὁ
γαυλιστερὸς ποὺ με κοιτάζει ἀπ' ἀν-
τίκρυ!...— Μ' αὐτὸ ἐννοοῦσε τὸν ἥ-
λιο ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα ἐδασίλευε—
Δὲν πᾶ νὰ κοιτάξῃ! Ἐγὼ τὰ κομμά-
τια μου θὰ τὰ κρατή-
σω στηλωμένα!

Τὰ κομμάτια τοῦ αὐ-
τῶν ἦσαν δυὸ σπασμένα
κεραμίδια ποὺ τὰ παι-
διὰ ποὺ τὸν ἐφτιασαν
τοῦ εἶχαν βάλει ἀντὶς
γιὰ μάτια. Τὸ στόμα
τοῦ ἦταν καμωμένο ἀ-
πὸ ἓνα παλιὸ δισκράνι
κι' ἔτσι ἀπὸ δόντια εἶ-
χε μπόλικα.

Εἶχε γεννηθεῖ ἀνά-
μεσα στὰ γέλια καὶ στὰ
χαρούμενα ξεφωνητὰ
τῶν παιδιῶν ποὺ χαιρέ-
τησαν τὴ γέννησίν του
στήνοντάς ἓνα τρελλὸ
χορὸ γύρω του.

Ὁ ἥλιος βασίλεψε
καὶ σὲ λίγο βγήκε τὸ
φεγγάρι γεμάτο κι' ὁ-
λοστρόγγυλο, φέγγον-
τας τόσο ζωηρὰ στὸν
ἐξάστερο οὐρανό, ποὺ
φωτίσθηκε ὅλη ἡ πλάση γύρω σὰν
νὰ ἦταν ἡμέρα.

— Μπα, ξαναβγήκε ἀπὸ τὴν ἄλ-
λη μεριά, ἔκανε ὁ Χιονάνθρωπος,—
νόμιζε πὼς τὸ φεγγάρι ἦταν ὁ ἥ-
λιος ποὺ ξανάδωαινε. — Χμ! τώρα
δὲν με κοιτάει πιά κατὰμματα. Ἀς
κρέμεται ἐκεῖ ψηλὰ νὰ με φωτίξῃ,
γιὰ νὰ βλέπω καλύτερα τὸν ἑαυτό
μου ποὺ εἶμαι τόσο ὁμορφος. Ἀχ,
ὡς ἤξερα μονάχα πὼς νὰ κάνω γιὰ

νὰ μπορέσω νὰ κουνηθῶ ἀπὸ τὸ πού
βρίσκουμαι καρφωμένος. ὦ, πόσο θὰ
τῆθελα. Ἀν μποροῦσα θὰ ἔκανα τσου-
λίθρες ἐπάνω στὸν πάγο ὅπως ἔδλε-
πα σήμερ νὰ κάνουν τὰ παιδιὰ. Μὰ
δὲν τὰ καταφέρνω. Δὲν εἶμαι ἄξιος
οὔτε τὰ πόδια μου νὰ πάρω.

— Οὐάβ, Οὐάβ, ἔκανε ὁ γέρο-μαν-
τρόσκυλος με τὴ βραχνιασμένη φωνή
τοῦ ποὺ δὲν τὸν ἄφηνε νὰ γαυγίσῃ
ἐξάστερα. Εἶχε πάθει τὴ βραχνάδα αὐ-
τὴ ἀπὸ τότε ποὺ ἔπαψε νὰ εἶναι ὁ

δὲν μένει ἐκεῖ ποὺ τὸν στήνουν.

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω, σύντρο-
φε, εἶπε ὁ Χιονάνθρωπος. Αὐτὸ τὸ
πράγμα ἐκεῖ κάτω θὰ με μάθῃ πὼς
νὰ παίρνω τὰ πόδια μου; — μιλοῦσε
πάντα γιὰ τὸ φεγγάρι. — Καὶ τὸ κά-
τω-κάτω γιὰτὶ ὄχι. Αὐτὸ τὸ ἴδιο τρέ-
χει μιὰ χαρά. Γιατὶ τώρα καὶ λίγην
ὥρα βρισκόταν πάνω ἀπὸ τὰ κεραμί-
δια τῶν σπιτιῶν καὶ γιὰ κοιτὰ ποὺ ἔ-
χει κιόλας σκαρφαλώσει!

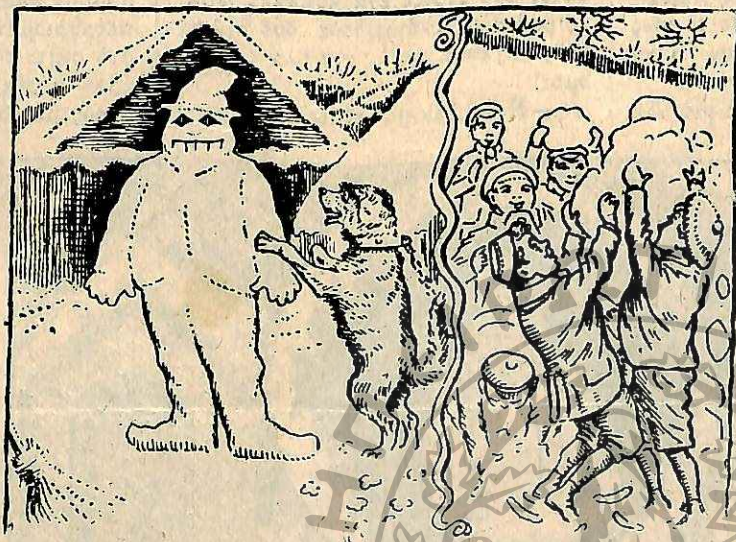
— Οὔτε ξέρεις τί σοῦ γίνεται, εἶ-
πε ὁ Μαντρόσκυλος. Ἡ
ἀλήθεια εἶναι πὼς εἴ-
σαι ἀκόμη φρεσκοφτια-
σμένος. Αὐτὸ τὸ πρᾶγ-
μα ποὺ βλέπεις ἐκεῖ
κάτω εἶναι τὸ φεγγάρι
κι' ἐκεῖνο ποὺ εἶδες
πρὶν νὰ χάνεται ἦταν ὁ
ἥλιος. Αὐριο θὰ ξά-
ναπροβάλλῃ καὶ θὰ σὲ
μάθῃ νὰ πάρῃς τὰ πό-
δια σου κατὰ τὸ αὐλά-
κι. Θ' ἀλλάξῃ ὁ και-
ρὸς, σήμερ' αὐριο. Τὸ
καταλαβαίνω ἀπὸ τ' ἀ-
ριστέρό μου μπροστινὸ
ποδάρι. Ὅταν τὸ νοιώ-
θω νὰ με πονάει καὶ νὰ
με σφίγγει, πάντα ἄλ-
λάζει ὁ καιρὸς.

— Δὲν τὸν καταλα-
βαίνω, εἶπε ὁ Χιονάν-
θρωπος, ἀλλὰ μοῦ φαί-
νεται πὼς μιλάει γιὰ
δυσάρεστα πράγματα.

Ἐκεῖνος ποὺ πρὶν με κοιτάζε κα-
τὰμματα καὶ ποὺ λέει πὼς τὸν φω-
νάζουν ἥλιος, αὐτὸς δὲν εἶναι φίλος
μου. Ἐγὼ αὐτὸ ξέρω νὰ πῶ.

— Οὐάβ, οὐάβ, γαύγισε πάλι ὁ
Μαντρόσκυλος, ἔφερε τρεῖς βόλτες
γύρω στὴν οὐρὰ του καὶ κουλουριά-
στηκε μέσα στὸ σπιτάκι του γιὰ νὰ
κοιμηθῇ.

Κατὰ τὰ ξημερώματα πυκνὴ ὁμί-
χλη ἀπλώθηκε ἓνα γύρω, ὥστερα σὴ-

— Οὐάβ, οὐάβ, ἔκανε ὁ Μαντρόσκυλος στὸν Χιονάνθρωπο.
(Σελ. 121, στ. β')

χαϊδεμμένος σκύλος τοῦ σπιτιοῦ ποὺ
περνοῦσε ὅλη τὴν ἡμέρα του κοντὰ
στὴ φωτιά. — Ὁ ἥλιος θὰ σὲ κάνῃ
νὰ πάρῃς τὰ πόδια σου, περισσότερο
μάλιστα ἀπ' ὅ, τι τὸ θέλεις. Ἐχε μο-
νάχα λίγη ὑπομονή. Αὐτὸ τὸ εἶδα
τὸν περασμένο χειμῶνα, νὰ τὸ πα-
θαίνει ὁ προκάτοχός σου καὶ τὸν προ-
περασμένο ὁ προκάτοχός τοῦ προκα-
τόχου σου. Οὐάβ, οὐάβ, ἐννοια σου κι'
ὅλοι παίρνουν δρόμο· οὔτ' ἓνας ποτὲ

κώθηκε δ' άνεμος, ένας άνεμος παγωμένος που τρυπούσε κόκκαλα. Όταν όμως βγήκε ο ήλιος, τί φαντασμαγορικό θέαμα ήταν εκείνο που παρουσιάστηκε! Τα δέντρα κι' οι θάμνοι ήταν όλα σκεπασμένα από παγοκρύσταλλα κι' έμοιαζαν σαν ένα δάσος από άσπρο κοράλλι. Τ' άμέτρητα κλαδιά και παρακλάδια των δέντρων που το καλοκαίρι ήταν κρυμένα κάτω από τα πυκνά πράσινα φύλλα, έδειχναν τώρα τα ντελικάτα σχήματά τους και φαίνονταν σαν μια καλλιτεχνικώτατη νταντέλλα που ή άστραφτερή άσπρίλα της θάμπωνε τα μάτια. Η λεύκα σείόταν στο φύσημα τ' ανέμου κι' έμοιαζε ζωντανεμένη και ζωηρή σαν να ήταν καλοκαίρι. Όλα γύρω έμοιαζαν σαν να τα είχε κανείς πασπαλίσει με διαμαντόσκονη. Και κάθε μόνιο από τη σκόνη αυτή, κάθε κόψη από τα διαμάντια του πάγου άντανakλούσε το φως του ήλιου σε χίλια χρώματα. Ήταν στ' αλήθεια έξαισιο θέαμα.

Αυτό άλλωστε είπε και μια νέα κοπέλλα που κατέβηκε μαζί με τον άρραβωνιαστικό της στο περίβολο. Στάθηκαν κι' οι δύο τους μπροστά στο Χιονάνθρωπο και θαύμαζαν τα δέντρα που άστραφτοκοπούσαν.

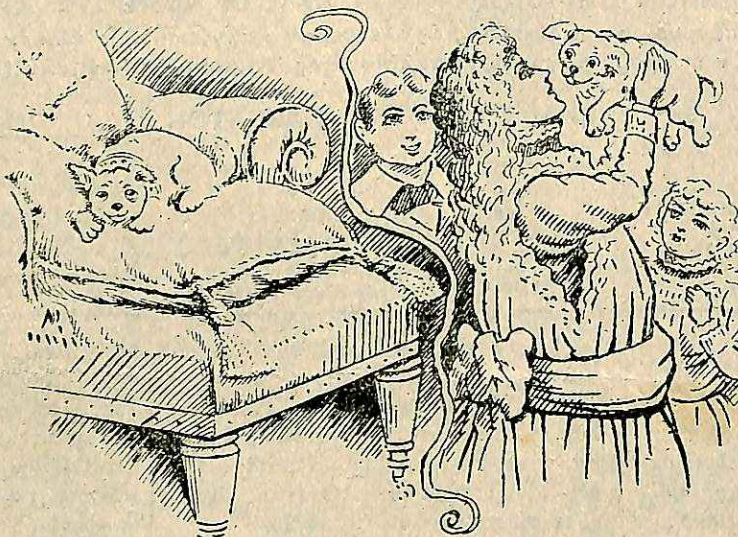
— Το καλοκαίρι δεν μάς παρουσιάζει τέτοιες παραμυθένιες όμορφιές, πρόσθεσε ή νέα, ενώ τα μάτια της γυάλιζαν από ευχαρίστηση.

— Πού να ιδής το καλοκαίρι έναν λεβέντη σαν κι' αυτόν; έκανε ο άρραβωνιαστικός της, δείχνοντας τον Χιονάνθρωπο. "Έξοχος είναι στ' αλήθεια!

Η κοπέλλα γέλασε εύθυμα, κούνησε έλαφρά το χέρι της για να χαιρετήσει τον Χιονάνθρωπο κι' ύστερα άπομακρύνθηκε, χοροπηδώντας επάνω στο χιόνι που έτριζε κάτω από τα έλαφρά πατήματά της σαν ψιλή ζάχαρη.

— Ποιοι είναι πάλι τούτοι εδώ; ρώτησε ο Χιονάνθρωπος τον σκύλο. Έσύ βρίσκεσαι εδώ περισσότερο καιρό από μένα. Τους γνωρίζεις;

— Και βέβαια που τους γνωρίζω,

— Κοιμόμουν επάνω σε μια πολυθρόνα και τα παιδιά μ' άγκάλιαζαν και με φιλούσαν. (Σελ. 122, στ. γ')

απάντησε ο Μαντρόσκυλος. "Εκείνη μ' έχει χαϊδέψει ένα σωρό φορές κι' αυτός μου έρριξε ένα κόκκαλο γεμάτο μεδούλι. Αυτούς τους δυο δεν θα τους δάγκωνα ποτέ για όλο τον κόσμο.

— Καλά, δεν μου είπες όμως ποιοι

χουμε όλοι μας. Τι άνίδεοι που είσαστε και σεις οι χτεσινόι! Δεν θα το φανταζόμουν αν δεν τ' έβλεπα σε σένα. Έγώ είμαι γέρος και πολύξερρος. Γνωρίζω όλους όσους κάθονται στο σπίτι κι' όσους μπαίνουνε. Και θυμάμαι την εποχή που καθόμουν κι' εγώ μέσα και δεν με είχαν να κοιμάμαι έξω στο κρύο, δεμένον με την άλυσίδα. Ουά, ουά!

— Αυτό το κρύο στ' αλήθεια μου άναγallιάζει την ψυχή μου, έκανε ο Χιονάνθρωπος. "Όμως ωραία τα λές. Λέγε κι' άλλα, λέγε. Μονάχα, μή, σε παρακαλώ, μην κουνάς έτσι την άλυσίδα σου. Με πιάνει ζάλη να την άκούω και να την βλέπω.

— Ουά, ουά, γαύγισε ο Σκύλος, όλοι μου λέγανε τί χαριτωμένο, όμορφο σκυλάκι που ήμουν. Την ευτυχισμένη εκείνη εποχή κοιμόμουν επάνω σε μια πολυθρόνα ταπεταρισμένη με βελούδο, και πάνω στο σπιτι του άφεντικού. Και ή μεγάλη κυρία, αυτή που τους διευθύνει όλους με το μικρό της δαχτυλάκι, μ'

έπαιρνε και με κάθιζε στα γόνατά της. Τα παιδιά μ' άγκάλιαζαν και με φιλούσαν στην άκρη της μύτης που έλεγαν πως μοιάζει με σοκολάτιτσα. Όταν λέρωνα τα ποδαράκια μου μ' έπιαναν και μου τα σφούγγιζαν μ' ένα κεντημένο μαντηλάκι. Με φώναζαν Λουλουχο. Λουλουχο άπ' εδώ, Λουλουχο άπ' εκεί! Σε λίγον καιρό όμως τους φάνηκα πως παραμεγάλωσα. Και τότε με δώσαν στην πορτιέρισσα. "Έτσι κατέβηκα στο ισόγειο κι' εκεί είχα πιά την κατοικία μου. Από το μέρος που βρίσκεσαι μπορείς να ιδής μέσα. Μπορείς ακόμη

να ιδής και τον καναπέ όπου θρονιάζόμουν σαν βασιλιάς. Γιατί ήμουν στάλγθεια βασιλιάς στο σπίτι της πορτιέρισσας. Βέβαια ήταν πολύ λιγώτερη εύρυχωρία άπ' ό,τι στ' άφεντικά έ-

«Ο σκύλος κουλουριάστηκε μέσ' το σπιτάκι του για να κοιμηθής». (Σελ. 121, στ. γ')

είναι; επέμεινε να μάθής ο Χιονάνθρωπος. Είναι κι' αυτοί πλάσματα σαν και σένα και σαν και μένα;

— Έ πιά, αυτό να λέγεται, απάντησε ο Σκύλος. Τόν ίδιο άφεντικό έ-

ΟΙ ΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΑ'. — Μια φοβερή περιπέτεια

Δεν το είπα; "Αμα μεγάλωνε το άσπρο γατάκι, θα το νοστιμεύοταν κι' ο μπαμπάς. "Έφερε ακόμα μερικές δυσκολίες, μα το κοίταζε χαμογελώντας.

— Έλάτε, μπαμπά! του είπα άλλη μια φορά· κάμετέ μου τη χάρη· πήτε πως έχω και σήμερα τα γενέθλιά μου...

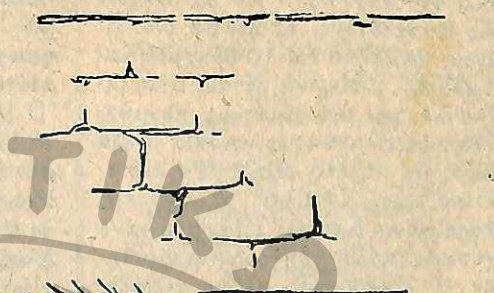
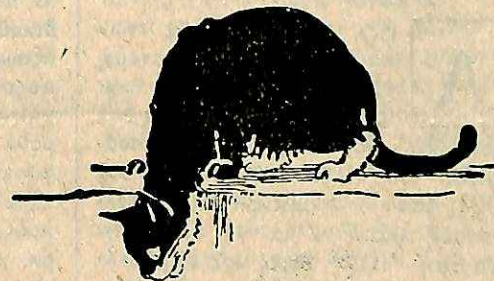
— Α, κατεργαρούλα! φώναξε ο μπαμπάς· όλα τα βοίσκες εσύ. "Ελα, κράτησε το!

Τελείωσε κι' αυτό. Κι' έτσι ή οικογένειά μου άπόκτησε ακόμα ένα μέλος, το χαριτωμένο "Ασπροούλη. Κι' ήταν πιά μια οικογένεια! μεγάλη, εξαμελής αν αγαπάτε: "Ο μπαμπάς Μέγ· "Αλέξαντρος, ή Καλή Μامμά και τα τέσσερα παιδιά τους. Ποιος τη χάρη μου, έ;

Τώρα θα σάς διηγηθώ μια φοβερή περιπέτεια που μάς έτυχε.

"Επαιξα με το Μέγ· "Αλέξανδρο στην ξόπορτα του περιβολιού μας. "Εκείνη την ώρα περνούσε από το δρόμο ο κύριος Πετρούκης, που είχε βγάλει περίπατο το σκυλί της μητέρας του—ένα μικρό σκυλί άσχημο, ολόμαλλο, που έμοιαζε με μεγάλο κουκούλι.

"Ο Μέγ· "Αλέξαντρος ήταν

σκιαφωλωμένος στον τοίχο του περιβολιού, κοντά στην πόρτα. Είδε το παράξενο ζώο και εξαφνιάστηκε. «Τί λογής πράμα είν' αυτό;» είπε

με το νου του. Και τη στιγμή άκριβώς που το μαλλιαρό σκυλί περνούσε από κάτω του, ο Μέγ· "Αλέξαντρος έδωσε έναν πήδο και βοήθησε στη ράχη του.

Καθώς μου είπε ύστερα, ήθελε να ιδής αν ήταν αληθινό ζώο, ζωντανό ή αν ο κ. Πετρούκης έφερε πίσω του ένα ζώο ψεύτικο, βαλσαμωμένο... "Αμέσως ακούσθηκαν δυνατά γαυγίσματα τρώμου, κι' ο κ. Πετρούκης, θυμωμένος, άρχισε να ξεφωνίζει:

— Μ' αυτός ο γάτος είναι λυσσασμένος! Φώναξε το γάτο σου, κορίτσι μου! Φώναξε τον, λοιπόν!

"Έτρεξα κι' άρπαξα το Μέγ· "Αλέξαντρο, ενώ το μαλλιαρό σκυλί, γαυγίζοντας ακόμα, τ' άβριζε στα πόδια σαν τρελλό. Τώρα έτρεχε τόσο πολύ, ώστε αυτό έφερε πίσω του τον κ. Πετρούκη, από το λουρί που κρατούσε. Σε λίγο χάθηκαν κι' οι δυο.

— Τ' είν' αυτό που έκαμες; άρχισα να λέω του γάτου μου. "Έτσι πέφτουν στη ράχη των ξένων σκυλιών;

Σας είπα πως καταλαβαίνω τη γλώσσα των ζώων μου· έτσι κατάλαβα και τώρα πως ο Μέγ· "Αλέξαντρος, γουγουρίζοντας, μου άπαντούσε:

— Σκυλί ήταν, αλήθεια, αυτό το ζωντανό;... Τί πολλά μαλλιά που

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΔΗΣ

Ο ΠΙΘΗΚΟΣ

"Ενας άνθρωπος πήγε στο δάσος, έκοψε ένα δέντρο κι' άρχισε να το σχίζει σε κομμάτια. Σήκωσε την άκρη του κορμού, την έβαλε επάνω σ' ένα κούτσουρο, το καθάλλικεψε κι' άρχισε να πριονίζει. "Επειτα έβαλε μια σφήνα στο μέρος που είχε πριονίσει κι' εξακολούθησε την εργασία του.

"Όταν τελείωσε το πριόνισμα στη νέα θέση, τράβηξε τη σφήνα και την έβαλε μακρότερα.

"Ενας πίθηκος, καθισμένος επάνω σ' ένα δέντρο, τον κοίταζε. "Όταν ο άνθρωπος ξαπλώθηκε για να κοιμηθής, καθάλλικεψε κι' αυτός το ξύλο και θέλησε να τον μιμηθής. Μόλις όμως έδρασε τη σφήνα, το ξύλο έκλεισε και του έπιασε την ούρά.

"Ο πίθηκος ξεφωνίζοντας προσπαθούσε να γλυτώσει.

"Ο άνθρωπος ξύπνησε, έπιασε τον πίθηκο και τον έδεσε.

(Από τὰ «Παιδικὰ» τοῦ Λέοντος Τολστόϊ)

ΖΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Φυσάει το ξεροβόρει.
Παγώνει το σπουρχίτι.
— Τρέχα, καλό μου άγόρι,
Στης μάννας σου το σπίτι!

Στο τρέξιμό σου άπάνω
"Αν τονέ δης και φέτο
Το γέρο το ζητιάνο
Που παίζει τ' όργανέτο,

Δόσε του τη δραχμή σου
Που σουμεινε στην τσέπη!
Την πείνα του λυπήσου:
Γιατί ο Θεός σε βλέπει.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

(Η άναδημοσίευση άπαγορεύεται)

είχε! Ούτε μάτια του φαινόταν, ούτε μύτη του, ούτε πόδια του. Γι' αυτό έπεσα στη ράχη του, να ιδώ αν θα φώναζε, αν θάκανε σά ζωντανό... Φόβο όμως πού τον πήρε!... Ακόμα τρέχει. Κι' ενώ γελώ... γελώ...

Πραγματικώς, το μούτρο του Μέν' Αλέξανδρου φαινόταν σά να γελοῦσε. Πήγε ως τη μέση του δρόμου, κάθισε κει χάρμα, περήφανος για τὸ κατόρθωμά του, με μισόκλειστα μάτια, σήκωσε τὸ πόδι του, τὸ σάλιωσε, κι' ἄρχισε νὰ σιάζει, νὰ στρώνη τις τριχές του πίσω ἀπὸ ταῦτί του. Ἐγὼ στεκόμουν στὴν πόρτα τοῦ περβολιοῦ καὶ τὸν κοίταξα.

Ἀξαφνα...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

Ἀγαπητοί μου,

ΑΠΟ τὸν κουμπάρ τῶν παιδιῶν βγήκε ἡ προτομή τοῦ Πολέμη, ἔγραψε δ' κ. Ψάθας στ' «Ἀθηναϊκὰ Νέα». Κι' ἀλλῆθις. Τὰ Διαπλάσσο-πouλα τοῦ 1925, τοῦ 1926, τοῦ 1927, ἀπὸ τὸν κουμπάρ τους ἔστειλαν στὴ Διάπλασι γιὰ νὰ κάμῃ τὴν προτομή. Ἦταν δεκτὸ καὶ τὸ μικρότερο ποσό, κατὰ τὴν παροιμία «φασούλι στὸ φασούλι». Κι' ἂν φάξετε τοὺς Καταλόγους, τὰ Δελτία τοῦ Ἐράνου, θὰ ἰδῆτε καὶ 10 δραχμές, καὶ 5, καὶ 2... Μερικὰ βέβαια Διαπλάσσο-πouλα, με πῖο γεμάτους κουμπάρδες, ἔστειλαν ποσὰ γενναῖα· ἄλλα μικρά, μὰ πολλές φορές. Τὰ περισσότερα ὅμως ἔστειλαν τὰ λίγα πού μπορούσαν. Καὶ σὲ τρία χρόνια—σχετικῶς πολὺ γρήγορα—μυζούθη-καν οἱ εἰκοσι καὶ πλέον χιλιάδες δραχμές πού χρειάστηκαν γιὰ νὰ γο-ρασθῇ ἀπὸ τὴ χήρα τοῦ γλύπτη Δούκα τὸ πρόπλασμα τῆς προτομῆς—θαυμάσιο ἔργο πού ἔγινε ζώντας τοῦ Πολέμη ἐκ τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ μοιάζει καταπληκτικὰ—καὶ γιὰ νὰ τὸ κάμῃ στὸ μάρμαρο, με τὸ κατάλληλο βάθος, δ' κ. Κουλουρῆς. Ὑστερ' ἀπὸ πολλές περιπέτειες, πού τις ἔχετε ἀπὸ τὴ Διάπλασι, κι' ἀφοῦ πέρασαν δέκα δάκερα χρόνια ἀπὸ τὴν προκήρυξη τοῦ Ἐράνου—ἡ πρωτοδουλὶα ἦταν τοῦ κ. Ν. Ι. Χατζηδάκη, καθηγητῆ στὸ Πανεπιστήμιο, γνωστοῦ ποιητῆ με τὸ ψευδώνυμο Ζέρφυρος Βοαδυνός καὶ παλίου συνεργάτη τῆς Διαπλάσεως—τὸ σεμνὸ μνημεῖο, με τὴ στοργικὴ φροντίδα τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσῶ, στήθηκε στὸ Ζάππειο καὶ σὲ λίγο θάποκαλυφθῇ. Τὸ ἔργο ἔγινε, τελείωσε. Καὶ τὰ Διαπλάσσο-πoula, πού τὸ ἔκαμαν, μποροῦν νὰ καμαρώνουν καὶ νὰ περηφανεύονται: ἐτίμησαν ἕναν Ἑλληνα Ποιητῆ, ἐστόλισαν τὴν πρωτεύουσα με μιὰ ωραία προτομή.

Ἀλλὰ ποῖα Διαπλάσσο-πoula; Μόνο

ἐκεῖνα πού ἦταν στὰ 1925 ὡς τὰ 1927, πού τὰ μικρότερα τότε εἶναι ἴσως ἀκόμα, μὰ τὰ μεγαλύτερα ἔχουν βγῆ πιά στὸν κόσμο καὶ μεθαύριο θὰ πᾶνε στὰποκαλυπτήρια τοῦ παιδικοῦ τους ἔργου σὺν ἐπιστήμονες, ἀξιωματικοί, κρατικοὶ ὑπάλληλοι, ἔμποροι, βιομήχανοι καὶ καθεστῆς; Ὁχι! Ὅλα τὰ Διαπλάσσο-πoula μποροῦν νὰ καμαρώνουν καὶ νὰ περηφανεύονται. Κι' ἐκεῖνα πού ἀνοῖξαν τότε τὸν κουμπάρ τους, καὶ τὰλλα πού τὰ διαδέχθηκαν, καὶ τὰρχαίστερα, κι' οἱ προκατοχοί, κι' οἱ διάδοχοι... Γιατ' ἡ Διάπλασις εἶναι μιὰ Οἰκογένεια με συνέχεια ἀδιάσπαστη· μιὰ Ἰδέα με παράδοση ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ. Εἶναι τὰ καλύτερα, τὰ ἐκλεκτότερα Ἑλληνό-πoula καθ' ἑποχῆς. Ὁ Πολέμης ἔτυχε νὰ πεθάνῃ στὰ 1925 καὶ τὰ τότε Διαπλάσσο-πoula ἔκαμαν ὅ,τι ἔκαμαν γιὰ τὴ μνήμη του. Τὸ ἴδιο δὲν θὰ ἔκαναν καὶ τὰ τμηρινά, ἂν ὁ Πολέμης πέθαινε σήμερα κι' δ' κ. Χατζηδάκης τὰ καλοῦσε μ' ἕνα εὐγλωττο γράμμα νὰ τιμήσουν τὸν ἀγαπημένο τους ποιητῆ. Τὸ ἴδιο δὲν θὰ ἔκαναν καὶ τὰ Διαπλάσσο-πoula τοῦ 1915, καὶ τοῦ 1905, καὶ τοῦ 1895, ὡς τὰρχαίστερα, τὰ πρώτα; Ἀπὸ τὰ πρώτα μάλιστα ὑπῆρχε κι' δ' κ. Χατζηδάκης. Γιὰ χρόνια ἦταν συνδρομητής, καὶ διαγωνιζόταν, καὶ βραβεύονταν, κι' ὡς βραβευμένου τῆς Διαπλάσεως δημοσιεύθηκε κάποτε κι' ἡ φωτογραφία του. Τώρα εἶναι καθηγητῆς στὸ Πανεπιστήμιο. Ὁπως ἦταν καὶ τότε πού εἶχε τὴν πρωτοδουλὶα τοῦ Ἐράνου... Ὅταν λοιπὸν ὁ κόσμος θὰ λέῃ «τὰ Διαπλάσσο-πoula ἔστησαν αὐτὸ τὸ μνημεῖο», δὲν θὰ ξεχωρίζῃ. Γι' αὐτὸ καὶ εἴτε, τὰ σημερινά, πρέπει νὰ θεωρῆτε τὴν προτομὴν σὺν ἔργο δικό σας, ἀδιάφορο ἂν δὲν ἔτυχε, ἂν δὲν σὰς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ συνεισφέρετε. Μπορεῖ νὰ σὰς δόθῃ γιὰ κάτι ἄλλο, ἐπίσης ὡραῖο κι' εὐγενικό. Κι' ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς καὶ σεῖς θὰ δείξετε τὴν ἴδια προθυμία;

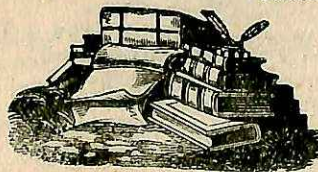
Γιὰ τὸν Ἰωάννη Πολέμη, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς πῶ πολλά. Ἀπὸ τοὺς Ἑλλήνες ποιητῆς εἶν' ἐκεῖνος πού γνωρίζετε, αἰσθάνεσθε, ἐννοεῖτε

κι' ἀγαπᾶτε περισσότερο ἴσως ἀπ' ὅλους. Πόσα ποιήματά του ἔχετε διαβάσει σὲ παλιούς τόμους τῆς Διαπλάσεως—γιατὶ στάθηκε συνεργάτης τῆς ἀπὸ τὰ πρώτα τῆς χρόνις—σὲ ἀναγνωστικὰ τοῦ σχολείου σας, σὲ παιδικὲς Ἀνθολογίες, καὶ τέλος στὰ βιβλία τοῦ ἴδιου πού, μεγαλώνοντας, τὰ προμηθευθήκατε γιὰ τὴ βιβλιοθήκη σας, τὸ «Παλὶό Βιολὶ», τ' «Ἀλάδιστρα» καὶ τὰλλα; Ἐν' ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ποιήματά τοῦ Πολέμη εἶναι καὶ τὸ «Σταμνὶ τῆς Ζωῆς». Κάποτε τὸ ἀνέλυσα, τὸ ἐξήγησα σὲ μιὰ Ἐπιστολή μου. Κι' ἡ Ἐπιστολή αὐτῇ, χρόνια τώρα, περιλαμβάνεται σὲ διάφορα Ἀναγνωστικὰ καὶ διαδίδεται σ' ὅλα τὰ σχολεῖα. Εἶναι ἀπὸ τὰ πῖο εὐχάριστα ἀναγνώσματα τῶν μικρῶν μαθητῶν, ἀκριβῶς γιατί ἐξηγεῖ ἕνα τόσο ὠραῖο ποίημα ἐνὸς τόσο ἀγαπητοῦ ποιητῆ.

Ὁ Πολέμης δὲν ἔχει βιογραφία. Καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀνδρο, γεννήθηκε καὶ πέθανε στὴν Ἀθήνα, καὶ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ δὲν ἔκαμε ἄλλο ἀπὸ ποιήματα. Συνεργαζόταν σ' ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ—πάντα με στίχους, σατυρικοὺς ἢ αἰσθηματικοὺς—ἐδῶκε ἀλλεπάλληλες λυρικές συλλογές, ἔδινε ἔργα καὶ στὸ θέατρο, κι' ἀπ' αὐτὰ ὅλα ζοῦσε, ὡς πού διορίσθηκε γραμματέας στὴ Σχολὴ τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Τιμήθηκε ἀπὸ τοὺς πρώτους με τὸ Ἀριστεῖο τῶν Γραμμάτων καὶ, ἂν ζοῦσε ἀκόμα, θὰ γινόταν κι' Ἀκαδημαϊκός. Θάκούσατε ἴσως ἀπὸ πολλοὺς πὼς ὁ Πολέμης, σὺν ποιητῆς, εἶναι μέτριος. Ἐ, βέβαια, οὔτε Σολωμός εἶναι οὔτε Βαλαωρίτης. Εἶναι ὅμως κι' αὐτὸς ἕνας ποιητής. Κι' ἐκεῖνοι πού τὸν περιφρονοῦν ὡς μικρό, ξεχνοῦν πὼς ἡ Ποίηση εἶν' ἕνας ἀπέραντος κήπος, ὅπου δὲν ὑπάρχουν μόνο θεόρατες βαλανιδιές καὶ γιγαντιαία πλατάνια, ἀλλὰ καὶ χαμόδεντρα καὶ θάμνοι. Εἶναι τάχα λιγώτερο ζωντανά, λιγώτερο ἀληθινά, καὶ τὰ μικρά; Κι' ἕνας μενεξές, ἔν' ἀγριοπούλο, δὲν εἶναι τὴν ὁμορφίαν του καὶ τὴν εὐωδίαν του, ὅπως καὶ μιὰ πελώρια μανόλια; Μόνο τὸ ψεύτικο λουλούδι εἶναι πλανερὴ μίμηση τοῦ ἀνθρώπου. Μὰ τὸ ἀληθινὸ εἶναι πάντα ἔργο τοῦ Δημιουργοῦ, εἴτε φαντάζει πάνω σ' ἕνα ψηλόκορμο δέντρο, εἴτε κρύβεται κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα ἐνὸς ταπεινοῦ θάμνου...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΠΟΝΗ ΚΟΡΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Μιὰ φορά κι' ἕνα καιρό, πᾶνε χρόνια καὶ ζαμάνια, βρε παιδιά, ἦταν μαθὲς στὸ Καρπενῆσι, μιὰ χήρα, μιὰ φτωχοχήρα, γριούλα καὶ κακοφτιαγμένη πούχε μιὰ μοναχοθυγατέρα ὁμορφὴ σὺν τὸ φεγγάρι τὸ νιόδαχτο... Ἡ φτωχοχήρα χρόνια καὶ χρόνια μάζευε με τὴ δουλειὰ τῆς λίγο βίος, γιὰ νὰ δώσῃ με τὸ καλὸ στὴ θυγατέρα τῆς ταχιά πού θὰ μεγαλώσῃ καὶ θὰ θέλῃ πανδρεῖα, καὶ νὰ μείνῃ κάτι τι κι' αὐτῆς τῆς δύστηνης γιὰ τὰχαρα τὰ γεροντάματά της... Πέρασαν κάμποσα χρόνια καὶ μάζεψε ἡ χήρα στὸ φτωχόσπιτό της χαλκώματα καὶ ροῦχα, ντουλάπα καὶ καναπέ, κι' ὅ,τι ἄλλο ἔχει χρεῖα ἕνα σπῆτι φτωχὸ μὰ νοικοκυρεμένο κι' εἶχε καὶ μιὰ γίδα γιὰ τὸ γάλα της, καὶ μιὰ κλωσσα με τὰ κλωσσοπούλια της, γιὰ τ' αὐγὰ της...

Ἡ θυγατέρα ἡ Κρινιώ (ἔτσι λέγαν τὸνομά της, γιατί μάτια μου, ἦταν πολὺ ἄσπρη, κι' ἀφράτῃ σὺν τὰ κρῖνα τοῦ ἀγροῦ, μὰ μονάχα στὴν ὄψη, ἡ ψυχὴ της μαθὲς ἦταν κατὰ-μαυρη, πῖσσα, καὶ κάλλιο Μαυροῦσα νὰ τὴ λέγανε), ἡ Κρινιώ τὸ λοιπὸν μεγάλωσε κι' ὁμορφῆνε, μὰ μὰζι μεγάλωσε κι' ἡ σκληράδα τῆς καρδιάς της, τόσο πού, ὅταν τῆς ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ παντρεθῇ, ὅλα ποθοῦσε νὰ τὰ πάρῃ τῆς μάνας της...

Ἐδῶκε ὁ Θεός, μιὰ Κυριακὴ κι' ἦρθαν συμπεθεροὶ ἀπὸ τὸ Στένωμα νὰ πάρουνε νύφη. Εἶδε ὁ γαμπρὸς τὴ Κρινιώ, καὶ λαβώθηκε τὸ παλληκάρι... Μὰ ἔλα πάλι πούθελε ὁδολὰ πολλὰ καὶ ροῦχα καὶ πράγματα. Ἀπὸ δῶ τὴν εἶχε τὴν Κρινιώ, ἀπὸ κει, τὴν πήρε, τὸχε καὶ στὸ αἶμα του τὸ κοράσι νάναυ ταμχαίρειο, κι' ὅλα τὰ ζήτησε. Τί τὰ ζήτησε; τ' ἀπαίτησε πές, ἀπὸ τὴ μάνα του...

Καὶ τοῦτα δικὰ μου καὶ τὰλλα, ὅλα νὰ τὰ πάρω γώ, πούμαι νὰ καὶ θάχω ταχιά παιδιά νὰποκτήσω...

Καὶ δὸς του, δὸς του ἄδειασε τὸ σπῆτι, καὶ τὰφθηκε μοναχὰ με κάτι φτωχοκούρελα, ὅλα γιὰ ὅλα... Φεύγοντας εἶδε τὴ γίδα στὸ λιθαδάκι πούταν μπροστὰ στὸ σπῆτι νὰ βόσκη, ἄρπαχτην κι' αὐτὴνε...

Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ γίνανε τὰ στεφανώματα καὶ Δευτέρα, πήρε ὁ γαμπρὸς τὴ νύφη κι' ὅλο τὸ συμπεθεριὸ καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ χωριὸ του.

Μπροστὰ μπροστὰ—με τὸ συμπάθιο, ἀφεντάδες μου—πηγαίνανε τὰ νιογάμπρια... Μὰ τί μούλάρια (καὶ πάλι νὰ με συμπαθᾶτε) ἦταν κείνα!...

Βαρβάτα σὺν ἄτια, κι' ὁμορφοστολιμένα με κορδέλλες μύρια χρώματα, κι' ἀνθια μοσκομύριστα, καὶ γκλάπ, γκλάπ, νὰ κάνουνε τὰ ἀσίκηκα στὰ καλντερίμια τοῦ Καρπενησιοῦ...

Πίσωθὲ του πηγαίνανε οἱ συμπεθεροί, με σειρά καὶ τάξη, ὅπως εἶναι πρεπούμενο. Οἱ γέροντες ἐμπρός, ἀπὸ οἱ νιότεροι, καὶ πίσω πίσω τὰ παιδιά, σκούζοντας, τραγουδώντας, χορεύοντας τὰ ζωντόβολα... Κι' ὕστερα πιά ἐρχότανε μιὰ μακριὰ οὐρά, ἀπὸ μούλάρια φορτωμένα με τὰ προικιά... «Ὁ, τι πάρει ἡ νύφη στὴν καθάλλα» λέει ὁ λαός, κι' αὐτὴ μαθὲς πήρε, ὅλο τὸ ἔχει τοῦ σπιτιοῦ της, τί νὰ τὰ καταλέμε πάλε, νοῦ καὶ γνώση ἔχει ὁ καθεὶς νὰ, νὰ σκεφτῇ καὶ νὰ-ριθμίσῃ τί καὶ τί φόρτωνε ἡ σκληρόκαρδη, δίχως σπλαχνιὰ νύφη, στὴν καθάλλα της...

Κι' ὅμως καὶ πάλε, ἐκεῖ δὲ νὰ πού στρίβει τὸ σοκάκι, πρὶν μαθὲς, ἀρχινῆσῃ ὁ μεγάλος ἀνήφορος, θυμήθηκε ἡ Κρινιώ πὼς ἔλαχε νὰ πάρῃ τὴν κλωσσα με τὰ κλωσσοπούλια. Σταματᾶει στὴ στιγμή, καὶ κράζει ἕνα κοπέλλι... Ἄντε χέρι χέρι στὴ μάνα μου. Νά, πάρε κείνη τὴν ἄδεια τὴν κορίνα καὶ ζήτησέ της τὴν κλωσσα με τὰ πουλιά της... Μὰ σὲ θέλω ἄγερὰς νὰ γενῆς καὶ σὰ σίφουνας γρήγορος νὰ γυρίσῃς... Ἐμεῖς ἐδῶ θὰ σὲ καρτεροῦμε, καλότυχο. Πήρε τὸ κοπέλλι τὰ πόδια στὸν ὦμο, κι' ἔφτασε τρεχάτα στὴ χήρα τὴ ρημαδιακή.

—Τὸ καὶ τό, κερά-θεί, ἡ κοκώνα Κρινιώ, μούπε τὴν κλωσσα νὰ μοῦ δώκεις με τὰ κλωσσοπούλια της. Κάνε μονάχα γρήγορα γιατί με καρτεροῦνε, κει δὲ στὸ διάσελο, πρὶν ἀρχίσῃ ὁ ἀνήφορος...

Φώναζε τὸ κοπέλλι κι' ἔτρεχε ὁ ἔδρωτας στὸ κούτελό του ἀπ' τὴν πολλὴ τρεχάλα...

Φούντωσε ἡ γριὰ κι' ἀρπάχτηκε... Ὑπομονή, υπομονή μὰχει κι' αὐτὴ τα σύνορά της... Μήτε τὴν κλωσσα τὸ μοναχὸ συντρόφι νὰ μὴ τῆς ἀφήκουνε;

—Πάρ' τὴν κλωσσα καὶ πηγαίνε τους τη... φώναζε ἀλαφιασμένη.

Κι' ὕστερα ἀπλώνοντας τὰ δυὸ λιπόσκακα χέρια της, πούμοιαζαν ἔτσι ἀπλωμένα σὺν τὰ γομὰ κλαδιά δέντρον ξεραμένου, φώναζε μέσ' ἀπὸ τὰ βόθῃ τῆς ψυχῆς της, ρίχνοντας τὴν κατάρρα της:

Θέ μου, ἄκουσε τὴ δύστυχη πού μνήσκει ὀρφανέμενη, δίχως χουλιάρι γιὰ φαγὶ, μὴδὲ στρώμα νὰ πέσῃ, καὶ ρίξε τὴν κατάρρα σου, σάπονα πλάσματά σου, κοτρόνια ὅλοι νὰ γένουνε στὸ δρόμο πού

παγαίνουν, λιθάρια, πέτρες σουδλερές νὰ τοὺς πατῶν τὰ ζᾶ μας!.. Κι' ἐπειδὴ ἡ κατάρρα τῆς μάνας πιάνει πάντοτε, καὶ τώρα καὶ στὰ παλιά τὰ χρόνια, ὅλοι ἐκεῖ πού παγαίνανε μαρμαρωθήκανε, κι' ἔγινανε κοτρόνια, λιθάρια καὶ πέτρες σουδλερές... Κι' ὡς τὰ σήμερα, γιόκα μου, ἂν τύχει καὶ πᾶς στὸ Καρπενῆσι θὰ δῆς μιάμιση ὥρα μακριά, νὰ φαίνονται ἀπ' τὸ Βελοῦχι, πάνω στὴν ἀνηφοριά, στὸ μέρος πού τὸ λέν τὸ Συμπεθεριό, μιὰ σειρά βράχοι ἀτελείωτοι πού εἶναι τὸ μαρμαρωμένο συμπεθεριό... Κι' εἶναι ὅλοι κατὰ σειρά καθὼς παγαίνανε τὸν ἀνήφορο, πρώτα οἱ μεγάλοι κι' ἀπὸ τὰ παιδιά γι' αὐτὸ κι' οἱ τελευταῖοι εἶναι μικρότεροι... Εἶναι τὰ ζωντόβολα τὰ παιδιά πού παγαίνανε, σκούζοντας, τραγουδώντας καὶ γελώντας... Κάνε τὸ σταυρὸ σου παιδάκι μου, καὶ ποτὲς μὴν πικραίνεις τοὺς γονεούς σου, μήτε κόντρα τους μὴ παγαίνεις, καλὴ μοῖρα νάχης, μὴν τύχει καὶ μαρμαρωθεῖς!...

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΠΟ ΤΟ "ΓΚΙΟΥΛΙΣΤΑΝ", ΤΟΥ ΣΑΑΝΤΗ

Ἀρώτησαν ἕνα σκορπιό:

—Γιατί δὲ βγαίνεις τὸ χειμῶνα; Κι' ἀπάντησε: —Τί νὰ σὰς πῶ; Καθένας σας, τὸ σέβας ἔξερει πὺ μούχουνε τὸ καλοκαίρι! Πὼς θὰς νὰ βῶ καὶ τὸ χειμῶνα;

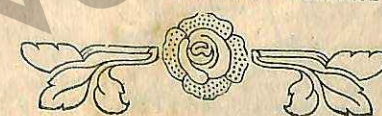
Σὰν δὲν τὸ θέλῃ ἕνας Θεός, Τὸ δίχτυ τοῦ ψαρά. Ψαράκι δὲ θὰ πιάσῃ. Καὶ, πρὶν νὰ φθάσ' ἡ ὥρα του, Κι' ἀπὸ τὸ ἀεροθαλάσσι Νὰ πεταχθῇ, δὲ χάνεται Κι' ἀπάνω στὴν ἑρηά.

Σφάλει τὴν πόρτα τῆς χαρῆς Σπιτιοῦ, πού ἐκεῖθε βγαίνει Μέθης φωνὴ ἀστόχαστη, Καὶ ἀκούει ὅποιος διαβαίνει.

Κανείς δὲ νοιώθει τῆς ζωῆς Τὴ δόξα καὶ τὴν τιμὴ, Δίχως με λίγης συμφορᾶς Τὴ μαύρη δοκιμὴ.

Πετυχημένη ρεσινιά, Εἶναι ἴδια μαχαιριά, Πού γιὰ καιρό, με βάσανα Καὶ πόνο, σὲ μαθαίνει, Μπορεῖ νὰ γιάνῃ μιὰ φορά Με κόπο καὶ φλουριά, Μά... τὸ σημάδι μένει!

Μεταφρ. ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JEAN WEBSTER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Υ. Γ. (4). Σας έσωκλείω ένα σκίτσο της μίς Γερουσάς. Άμποτε, της μελλούσης μεγάλης συγγραφέως, την ώρα που φέρνει τις αγελάδες από τη βοσκή πίσω στο σπίτι.

Κυριακή

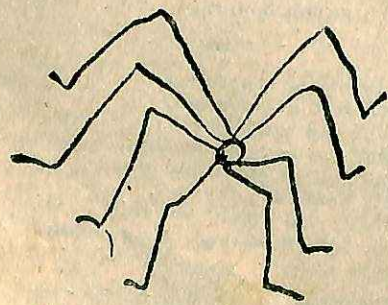
Αγαπητέ Μπάρμπα-Μακροπόδη

Ακούστε κάτι, πολύ άστείο. Χτες το απόγευμα είχα αρχίσει να σας γράφω, αλλά μόλις είχα βάλει την επικεφαλίδα «Αγαπητέ μπάρμπα-Μακροπόδη», θυμήθηκα πως είχα υποσχεθεί να μαζέψω μερικά βατόμουρα για το δείπνο. Έτσι παράτησα την κόλλα επάνω στο τραπέζι και έφυγα. Κι' όταν γύρισα πίσω, τί φαντάζεστε πως βρήκα θρονιασμένο επάνω στη μέση της κόλλας; Ένα σωστό, Μπάρμπα-Μακροπόδη, δηλαδή μια πελωρία άράχνη με κάτι ποδάρες τόσες!... Ίδια κι' απaráλλακτη σαν τη σκιά σας, όταν την είδα για πρώτη και τελευταία φορά να ζωγραφίζεται στον τοίχο του Α-σούλου.

Την έπιασα με μεγάλη προσοχή από το ένα πόδι και την πέταξα έξω από το παράθυρο. Δεν ήθελα για όλο τον κόσμο να της κάνω κακό. Μου θύμιζε τόσο πολύ εσάς.

Σήμερα το πρωί σκαρφλώσαμε όλοι μας επάνω στο κάρρο και πήγαμε στην έκκλησία. Είναι μια πολύ νόστιμη έκκλησούλα σοβατισμένη κατάσπρη από πάνω ως κάτω κι' έχει κι' ένα καμπαναριό και τρεις κολόνες δωρικού ρυθμού (ίσως να είναι και ιωνικού, τους μπερδεύω πάντα αυτούς τους δύο).

Μας απάγγειλαν έναν ωραίο να-νουριστικό λόγο, που τον άκουσαμε όλοι κουτουλώντας και ανεμίζοντας τις ψάθινες βεντάλιες μας. Στην έκκλησία δεν άκουγόταν άλλος ήχος εκτός από το μονότονο μουρμούρισμα

«Μια πελωρία άράχνη, ένα σωστό Μπάρμπα-Μακροπόδη!» (Σελ. 126, στ. α')

του ξεροκήρυκα και τς βούισμα των τζιτζικιών στα δέντρα απ' έξω. Έξυπνισα μόνο όταν βρέθηκα όρθη στα πόδια μου, ψέλνοντας έναν ύμνο και τότε λυπήθηκα που δεν είχα ακούσει τον λόγο.

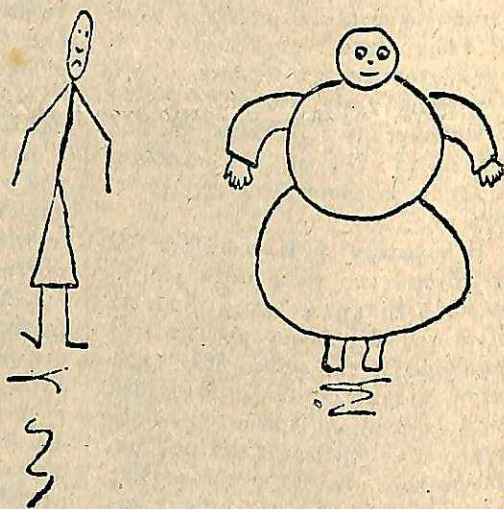
Τώρα είναι Κυριακή απόγευμα. Ο Άμσάβ, ένας από τους ψυχογούς, φόρεσε μίαν άλλη γραβάτα και τα καλά του κίτρινα παπούτσια και τα καλά του κίτρινα παπούτσια και τα κα-τακόκκινος και φρεσκοξυρισμένος πήρε τη σούστα και βγήκε περίπατο με την Κάρη, μια από τις ψυχοκόρες, που κι' αυτή είχε βάλει ένα μεγάλο καπέλλο με ρόζ τριαντάφυλλα και ένα φόρεμα από θαλασσιά μουσελίνα και είχε καταρρώσει τα μαλλιά της τόσο, που δεν έπαιρναν πια άλλο κατάρωμα. Ο Άμσάβ είχε φάει όλο του το πρωινό πλένοντας τη σούστα και η Κάρη έμεινε στο σπίτι και δεν ήρθε στην έκκλησία, με την πρόφαση πως είχε να μαγειρέψει, στή-λήθεια όμως επειδή ήθελε να σιδερώσει την θαλασσιά μουσελίνα της.

Σε δυο λεπτά που θα έχω τελειώσει αυτό το γράμμα θα πάω να πέσω με τα μούτρα σ' ένα βιβλίο που το βρήκα στη σοφίτα. Έχει τίτλο «Ακολουθώντας τα ίχνη» και στην πρώτη του σελίδα είναι γραμμένα με ένα περίεργο παιδικό γράψιμο:

Τζέροβης Πέντελτον
Τόδε το βιβλίο
Έμάν έστί κτήμα
Αγορασθέν με χρήμα
Και όποιος μου το κλέψει
Τό χεράκι του να πέση!

Τό ελθμόνησε έδω ένα καλοκαίρι που είχε έρθει για να αναρρώσει από μια σοβαρή αρρώστεια και φεύγοντας τό εξέχασε. Φαίνεται πως έχει διαβαστεί με μεγάλο ενδιαφέρον —σέ κάθε σελίδα βρίσκει κανείς σημάδια από τα βρώμικα χεράκια του. Επίσης σέ μίαν άκρη της σοφίτας βρίσκεται ένας ανεμόμυλος και κάμποσες σαίτες και καλαμίνια κοντάρια. Η κυρία Σέμπλ μου μιλάει πιά τόσο ακατάπαυτα γι' αυτόν, ώστε κοντεύω να πιστέψω πως ύπάρχει ακόμα —όχι ο κύριος Τζέροβης Πέντελτον με τό μπαστούνι και τό πέτσινα γάντια, αλλά τό χαριτωμένο, αδιάκοπα μουτζουρωμένο και τσαγκρουνι-

σμένο άεικίνητο αγοράκι, που άνεβαίνει πέντε-πέντε τά σκαλιά κάνοντας τόσο θόρυβο, ώστε νομίζει κανείς πως θά γκρεμίσω τό σπίτι, που άφήνει όλες τις πόρτες διάπλατες και που κατεβαίνει όλη την ώρα στην κουζίνα ζητώντας λιχουδιές. (Και σας βεβαιώνω πως τό γινόταν πάντα τό χατήρι, όσο γι' αυτό την ξέρω καλά την κυρία Σέμπλ). Φαίνεται πως ήταν μία ψυχή γεμάτη αγάπη και ελκρινεία και θάρρος και πως είχε μανία με τις περιπέτειες. Πολύ λυπάμαι όταν συλλογίζομαι πως τον λένε Πέντελτον.

«Λαμβάνω την τιμήν να σας αναγγείλω ότι επάχυνα πέντε κιλά!...»

Θά άξιζε για κάτι καλύτερο. Με μεγάλη μου θλίψη θά σας άναφέρω πως η Παρδάλω (ή αγελάδα με τό σπασμένο κέρατο, ή μητέρα της Λεσβίας) έκανε μία πράξη αξιοκατάκριτη. Μπήκε την Παρασκευή κρυφά στο δενδρόκηπο και έφαγε μήλα από εκείνα που είναι πεσμένα κάτω από τις μηλιές, κι' έφαγε, κι' έφαγε τόσα πολλά, που ή σπιρτάδα από τά μήλα της άνέθηκε στο κεφάλι, δυό δλόκληρες ήμέρες ήταν τύφλα μεθυσμένη. Είναι ή καθαρή αλήθεια όλα αυτά που σας γράφω. Έχετε άκούσει ποτέ σας ένα τόσο φοβερό σκάνδαλο; Διατελώ, Κύριε ή άφροισωμένη σας όρφανή Γιούντη Άμποι

Υ. Γ. Στο πρώτο Κεφάλαιο είναι Έρυθρόδερμοι και στο δεύτερο λησταί. Τι μπορεί πιά κανείς να περιμένει ότι θά βρή στο τρίτο; Η επικεφαλίδα του είναι «Τό Κόκκινο Γεράκι επήδησε ξηή μέτρα στέν άέρα και δάγκασε τό χόμα!». Τι γούστου που κάνουν ή Γιούντη και ο Τζέροβης! (Ακολουθεί)

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

— Άνανία, είπα χτες στον αγαπητό άδελφό μου. Θά σέ παρακαλέσω έσένα ή τον Έρευνητή να μου κάνετε τούτη τη βδομάδα λίγη θέση και για μένα στά Νέα και Περίεργα.

— Και τί έχεις να γράψης του λόγου σου στά Νέα και Περίεργα; Έκανε ο πρωτότοκός μας, άνάδοντας σαν κοκοράκι. Τι μπορείς να πής έσύ μια γυναίκα, σέ μια σοβαρή και έπιστημονική σελίδα.

— Πρώτ' απ' όλα που δεν είναι καθόλου άναγκη ή σελίδα να είναι πάντα σοβαρή και έπιστημονική. Κι' ύστερα για να ζητήση ή Αγάπη να γράψη, θά έχη να πη κάτι ενδιαφέρον. Λέγε, Αγάπη, τί άστείο σκοπεύεις να γράψης!

— Για τις Άποκριές και για τ' άποκριάτικα κοστούμια, άπάντησα.

— Πολύ ωραίο κι' επίκαιρο θέμα, είπε ή κυρία Διάπλασις. Σου άναθέτω έγώ να τό γράψης. Κι' ο Άνανίας να μη μιλάη, γιατί στο προπερασμένο φύλλο τό έκανε θάλασσα.

Λοιπόν, αγαπητά μου Διαπασού-πouλα, μία από αυτές τις ήμέρες έπήγα να έπισκεφθώ μία φίλη μου, παντρεμένη, που έχει και τρία χαριτωμένα παιδάκια. Τη Φροσούλα, τον Λέανδρο και την Μπεμπέκα. Και τη φίλη μου δεν τη βρήκα στο σπίτι, βρήκα όμως και τά τρία παιδιά, που όταν με είδαν έτρεξαν να με υποδεχθούν και να με βάλουν με τη βία μέσα.

— Έλάτε, έλάτε, θεία Αγάπη. Η μαμά πάει στα μπαζαζιά να ψωνίση, αλλά έπου νάναι θάρρη πίσω. Έλάτε να ίδητε τά κοστούμια μας.

— Ποιά κοστούμια;
— Καλέ τ' άποκριάτικα. Δεν ξέρετε πως μπήκαμε στις Άποκριές;

Και με γέλια και χοροπηδητά με τράβηξαν ως την κάμαρα που έργαζόταν ή modίστρα για να μου δείξουν τά κοστούμια τους. Τά πρόβαλαν κιόλας για χατήρι μου και στάθηκαν καμαρωτά για να τά θαυμάσω.

— Με βέβαιε; είπε ή Φροσούλα. Τι νομίζετε πως παριστάνω; Τό Λαχείο του Στόλου! Δεν είναι ωραίο και πρωτότυπο; ή ιδέα ήταν του μπαμπά. Δεν θέλω πιά να βλέπω αυτές τις αιώνιες Πιερωτίτες και Μπαλαρίνες, είπε. Να μασκαρευτής κάτι τό άσυνήθιστο. Και κάθισε, που λέτε, και σχεδίασε και τό δικό μου κοστούμι και το του Λεάνδρου. Της Μπεμπέκας τό κοστούμι ήταν έμπνευση της μαμάς. Και με τά λόγια αυτά ή

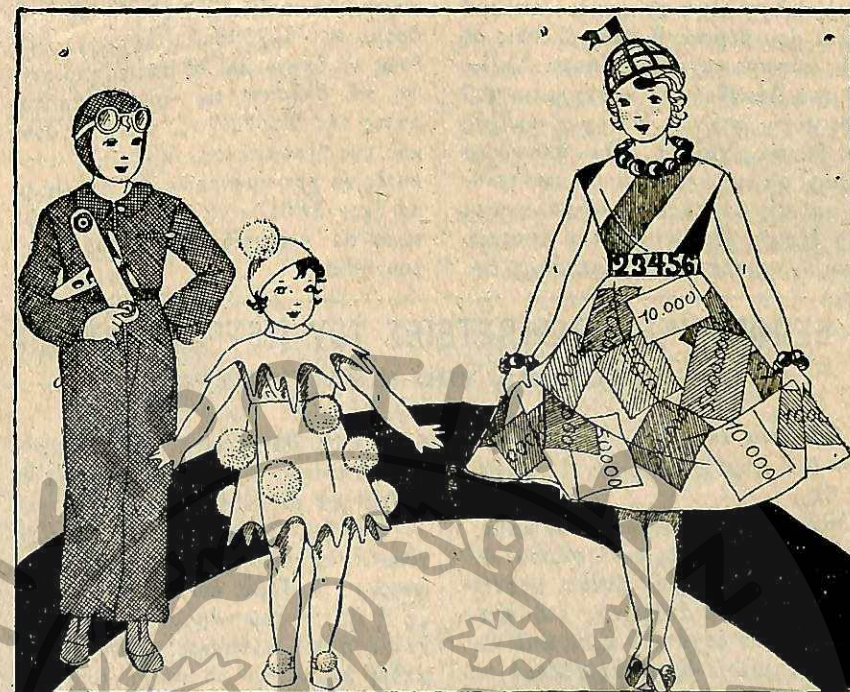
Φροσούλα μου έδειχνε τό φορεματάκι της απ' όλες τις μεριές, άνασήκωνε με σκέρτο τη φουστίτσα της κι' έπαίρνε διάφορες πόζες.

Ήταν όμως σ' αλήθεια χαριτωμένη. Τό φορεματάκι της ήταν καμωμένο από ταφτά θαλασσί, άσπρον και πράσινον ραμμένον σέ λουρίδες, με φουστίτσα πλατειά και φουσκωτή. Στη φούστα επάνω ήταν ραμμένα τετράγωνα κομμάτια από τό ίδιο ύφανσμα, που επάνω τους ήταν κεντημένοι διάφοροι αριθμοί, με μαύρο μετάξι. Η ζώνη της ήταν από χρυσή κορδέλλα κι' επάνω είχε κεντημέ-

Καλός, λέει; Έξοχος ήταν σ' αλήθεια ο μικρούλης Λέανδρος. Τό κοστούμι του ήταν μία άπλη «φόρμα» από χοντρό χαλί λινό, που μπροστά κούμπωνε μ' ένα κλείσιμο «έ-κλαίρ». Η κάσκα του ήταν καμωμένη από καφετί μουσαμά και στά χέρια του κρατούσε ένα άεροπλανάκι.

— Όταν μεγαλώσω θά γίνω άξιωματικός της Αεροπορίας, μου δήλωσε μ' όλη του τη σοβαρότητα ο Λέανδρος. Τότε όμως δεν θά φοράω μόνο αυτή τη φόρμα. Θά φοράω και στολή με χρυσά γαλόνια.

— Κι' άντί να κρατάς ένα ψεύτι-

Έτσι μασκαρευμένα θά πάνε τό τρία άδέρφια στο χορό της θείας Μαίρης. Ο Λέανδρος ως Αεροπόρος, ή Μπεμπέκα ως Χιονί και ή Φροσούλα ως Λαχείο του Στόλου.

νους πάλι με μαύρο μετάξι όλους τους αριθμούς στη σειρά από τό 1 ως τό 0. Στο λαιμό της ή Φροσούλα είχε βάλει ένα κολλιέ από χοντρές γυάλινες χάντρες όμοιες μ' εκείνες που μεταχειρίζονται στην κληρονίδα. Τέλος στο κεφάλι είχε σάν ένα σκουφάκι καμωμένο από χοντρό σύρμα, τυλιγμένο μ' άσημιά κορδέλλα, που στην κορφή του κυμάτιζε μία μικρή σημαούλα.

— Τι λέτε δεν θά κάνω φηγούρα; ρώτησε ή Φροσούλα. Θά τό φορέσω μεθάριο στέν παιδικό χορό της θείας Μαίρης.

— Έμένα ούτε γυρίσατε να με κοιτάξετε, παραπονέθηκε ο Λέανδρος, Δεν θάμαι καλός άεροπόρος;

κο άεροπλάνο στά χέρια σου θά μπαίνης μέσα σ' ένα άληθινό και θά πετάς, συμπλήρωσα. Έννοια σου όμως Λέανδρέ μου, και με τη φόρμα που φορείς μοιάζεις σάν άσος της άεροπορίας... «Ω, τό χρυσό μου! Καλέ τί τρέλλα που είναι ή Μπεμπέκα!

Η συζήτησή μου με τον Λέανδρο είχε κοπεί ξαφνικά μπρος στην έμφάνιση της Μπεμπέκας, που είχε βάλει κι' αυτή τό μασκαράτικο της και ήρθε καμαρωτή να μου κάνη τη φηγούρα της.

«Ως που να προσφάσω όμως να τη θαυμάσω, έφτασε ή μητέρα της.

— Τά κοστούμια τους θαυμάζεις και σύ; με ρώτησε γελώντας ύστερα από τά σχετικά καλημερίσματα.

Ἀπὸ χτές πού τοὺς τὰ ράψαμε τὰ φοροῦν καὶ τὰ δείχνουν σὲ καθένα πού θὰ ἔρθῃ στὸ σπίτι, τόσο πού φοβᾶμαι πὼς θὰ τὰ χαλάσουν προτοῦ νὰ ἔρθῃ ἡ ἡμέρα νὰ τὰ βάλουν στὸ χορὸ. Κι' ἐγὼ ἔμῳς ἀν' ἡμῶν στὴν ἡλικία τους μοῦ φαίνεται πὼς τὸ ἴδιο θάκανα. Γιὰ κοίταξε ὅμως τὴ Μπεμπέκα, δὲν εἶναι σὰν κουφετάκι: Παρασταίνει τὸ Χιόνι, ἀν' ἀγαπᾶς νὰ μάθῃς, καὶ θὰ εἶναι πιστεύω τὸ μόνο Χιόνι πού θὰ ἴδουμε τὸ φτενὸ χειμῶνα. Τὸ κοστούμακι τῆς τὸ κόψαμε ἐπάνω στὸ καλὸ ἀτλαξένιο φορεματάκι τῆς Φροσοῦλας πού φέτος τῆς ἔρχόταν πιά πολὺ μικρό. Γιὰ νὰ στέκεται ὅμως τὸ φοδράρις ἀπὸ μέσα μὲ ταρλατάν. Οἱ μπάλιες πού μοιάζουν χιόνινες ἐγιναν ἀπὸ λίγο μαρμαροῦ πού τὸ εἶχα φυλαγμένο ἀπὸ μιὰ παλιά μου ρόμπα. Καθὼς βλέπεις δὲ μοῦ κόστισε σχεδὸν τίποτε. Ἀλλὰ καὶ τοῦ Λέανδρου τὸ κοστούμακι μοῦ ἦρθε πολὺ φτηνὸ. Καὶ μὴ νομίζεις πὼς θὰ πάῃ χαμένο. Θὰ τοῦ κόψω τὰ μανίκια καὶ τὰ μακρὰ παντελόνια καὶ θὰ τὰ φορέσῃ τὸ καλοκαίρι στὴν ἐξοχή. Πιὸ παλυέξοδη σχετικὰ ἦταν ἡ τουαλέτα τῆς μεγάλης δε-

σποινίδος. Καὶ βέβαια τὸν ταρτὰ τὸν εἶχα, ἀλλ' ἦταν ὅλος ἄσπρος καὶ ἔδωσα νὰ τὸν βάρψω. Ἀν δὲν τὸν εἶχα ὅμως θὰ τῆς ἔκανα τὸ φορεματάκι ἀπὸ ἀπλὴ σατινέτα. Καὶ τοὺς ἀριθμοὺς παιδεύτηκα μέρες δόλοκληρες γιὰ νὰ τοὺς κεντήσω μοναχὴ μου. Ἀν δὲν εἶχα ὅμως τὴν ὑπομονή, μποροῦσα νὰ τοὺς κόψω ἐπάνω σὲ μαῦρο ὕψωμα καὶ νὰ τοὺς κολλήσω. Ἀλλὰ μὲ βοήθησε κι' ἡ ἴδια ἡ Φροσοῦλα γιὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια.

— Μαρμιά, ὁ μπαμπάς! φώναξε ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ Λέανδρος.
Κοίταξε ἁφνιασμένη τὸ ρολόι μου. Πῶ-πῶ, μία ἡ ὥρα, ὁ κόσμος μαζεῦσταν στὸ σπίτι του γιὰ φαγητό. Ἀποχαίρετσα τὴ φίλη μου καὶ τὸν ἀντρα τῆς, φίλησα τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς εὐχήθηκα καλὴ διασκέδαση. Μὰ στὸ δρόμο πού ἔρχομαι σκέφτηκα πὼς ἴσως νὰ ἔκανε καὶ σὲ σὰς εὐχαρίστησῃ νὰ βλέπατε τίς ὥραιες μασκαράτες τῆς Φροσοῦλας, τοῦ Λέανδρου καὶ τῆς Μπεμπέκας, καὶ πὼς ἴσως αὐτὲς νὰ χρησιμεύσουν καὶ στὴ μαμμά σας, ἀν θέλῃ νὰ σὰς μασκαρέψῃ τώρα τίς Ἀποκριτὲς μὲ κάτι ὠραῖο κι' ἀσυνήθιστο.

Η ΑΓΑΠΗ

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
— Ναι! ναι! σύμφωνοι! φώναξαν ὅλοι.

Γιατὶ νὰ δυσχερεστήσουν τὸν καπετάν-Ἀντιφέρ; τί εἶχαν νὰ χάσουν ἀν δέχονταν τὸν ὄρο; Εἴκοσι χρόνια δὲν εἶχε ἔρθῃ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Καμύλκ. Καὶ θὰ ἔρχοταν πρὶν ἀπὸ τίς 5 τοῦ Ἀπρίλη; Κανένας φέδος!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Πρότῃ ἀψιμαχία μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσης, ὅπου ἡ Δύση δὲν καλομεταχειρίζεται πολὺ τὴν Ἀνατολή.

Πέρασε μιὰ ἑβδομάδα. Οὔτε ἄνθρωπος, οὔτε γράμμα. Ὁ Ζιλῆς Τρεγκομὲν ἔλεγε πὼς ἦταν πιθανώτερο νὰ ἴδουν τὸν προφήτῃ ἢ τὴν κατεβαίνῃ ἀπ' τὸν οὐρανὸ. Ἐννοεῖται ὅμως πὼς αὐτὸ δὲν τὸλεγε καὶ μπροστὰ στὸν δέξυθμο φίλο του...

Ὅσο γιὰ τὸν Ζυχέλ καὶ τὴν Ἐνογάτη, αὐτοὶ οὔτε συλλογίζονταν καθόλου τὸν ἀναμενόμενο ἀπὸ τὸ θεῖο τους. Τὸν θεωροῦσαν μυθικὸ, φανταστικὸ. Κι' ἤσυχτοι, ἀμέριμνοι, ἐτοιμάζονταν γιὰ τὴ χώρα τῆς εὐτυχίας πού ἤξεραν καλὰ τὴ θέσιν τῆς χωρὶς πλάτη καὶ χωρὶς μήνη, κι' ἦταν βέ-

βαιοὶ πὼς θὰ ἔφθαναν ἐκεῖ στίς 5 τοῦ Ἀπρίλη, τὴν ἡμέρα πού εἶχε ὁρισθεῖ γιὰ τὸ γάμο τους.

Ὅσο γιὰ τὸν Ἀντιφέρ, αὐτὸς εἶχε γίνῃ πιὸ ἀκοινωνήτος, πιὸ ἀπρόσιτος παρὰ ποτέ. Γιατὶ ἔβλεπε νὰ πλησιάζῃ ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου χωρὶς νὰ ἔρχεται ὁ ἀναμενόμενος. Λίγες ἑβδομάδες ἀκόμη, κι' ἡ φτωχὴ τὸν ἀνιψιὰ θὰ δενόταν γιὰ πάντα μὲ τὸ φτωχὸ τοῦ ἀνιψιῶ. Κι' ἐκεῖνος πού δνειρευόταν ἑκατομύρια, ὅχι γιὰ τὸν ἐκυτό του — ἀ! οὔτε σὲ παλάτια θὰ κατοικοῦσε ὅταν θὰ πλούτιζε, οὔτε μὲ ἀμάξι θὰ γύριζε, οὔτε διαμαντένια κουμπιὰ θὰ κρεμοῦσε στὸ γελέκι του! — παρὰ γιὰ νὰ παντρεύῃ τὸν Ζυχέλ μὲ μιὰ πριγκίπισσα καὶ τὴν Ἐνογάτη μ' ἓνα πρίγκιπα; Κρίμα! Ἀν ὁ ἀποσταλμένος τοῦ Καμύλκ — πασὰ ἔφθανε μετὰ τίς 5 Ἀπρίλιου, θὰ ἦταν πιά ἀργά...

Δὲν τὸν χωροῦσε πιά τὸ σπίτι. Μόνο τίς ὥρες τοῦ φαγητοῦ τὸν ἔδλεπαν οἱ δικοὶ του κι' ὁ φίλος του Τρεγκομὲν. Τίς ἄλλες γύριζε ἔξω. Καθεμὲρα πήγαινε στὸ λιμάνι, στίς προκυματίες, καὶ κοίταζε προσεκτικὰ τοὺς ξένους πού ξεπαρκάρουνταν. Ἦταν κανένας Αἰγύπτιος, κανένας Ἀρμένιος, κανένας πού νὰ μοιάζῃ μὲ ἀπο-

σταλμένο τοῦ Καμύλκ; Τίποτα! τίποτα! Μόνο Νορμανδοί, Βρετόνοι, Ἀγγλοὶ, Νορβηγοί. Ἀνατολίτης κανένας!

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα — 9 τοῦ Φλεβάρη — ἀφοῦ ἔφαγε τὸ μεσημέρι στὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ πῇ σχεδὸν λέξη, βγήκε γιὰ τὸ συνηθισμένο του περίπατο, σὰν τὸ Διογένη πού ζητοῦσε «ἄνθρωπο», ἀλλὰ χωρὶς νὰ κρατᾷ καὶ φανάρι ἀναμμένο, σὰν τὸν ἀρχαῖο κυνικὸ φιλόσοφο. Τί τὸ ἤθελε; Δὲν εἶχε τὰ μάτια του, γιὰ νὰ διακρίνῃ ἀπὸ χίλια μίλλια ἐκεῖνον πού περιμένε; Φθάνει νὰ ἔρχοταν...

Πέρασε τοὺς στενοὺς δρόμους τῆς πόλης μὲ τὰ ψηλὰ γρανίτινα σπίτια, κατέβηκε ἀπὸ τὴν ὁδὸ Ντὺ Μπε στὴν πλατεῖα Τρουέν, κοίταξε τὴν ὥρα στὸ ρολόι τῆς Νομαρδίας, τράβηξε πρὸς τὴν πλατεῖα Σατωδριάνδου καὶ σὲ λίγο βρέθηκε στὴν προκυμαῖα τοῦ Σιλλόν.

Καπνίζοντας τὴν πίπα του, κοίταξε μπροστὰ του, πίσω του, δεξιὰ, ἀριστερά. Τὸν χαιρετοῦσαν ἀπὸ δῶ, τὸν χαιρετοῦσαν ἀπὸ κει, γιὰτ' ἦταν πολὺ γνωστὸς κι' ἀγαπητὸς στὸ Σιλν-Μαλό, μὰ, σκεπτικὸς, ἀφηρημένος, δὲν ἀντιχαιρετοῦσε κανένα.

Στὸ λιμάνι ἓνα σωρὸ πλοῖα — βαπόρια, καράβια, μπρίκια, γολέττες... Ἡ θάλασσα ἦταν πεσμένη καὶ σὲ δυο-τρεῖς ὥρες θὰ ἔμπαιναν καὶ τὰ πλοῖα πού εἶχε σιναλαρεῖ ὁ Τηλέγραφος. Ὁ Ἀντιφέρ λοιπὸν σκέφθηκε πὼς τὸ καλύτερο πού εἶχε νὰ κάνῃ, ἦταν νὰ πάῃ στὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου, νὰ περιμένῃ τὰ ἔξωρες. Θάταν πιὸ τυχερὸς σήμερα ἀπὸ τὸςες καὶ τὸςες ἄλλες ἡμέρες;

Ἀλλὰ... κρῖμας τὴν προσοχή του καὶ τὴν ἔννοια του! Ἀκούτ' ἐκεῖ νὰ μὴν καταλάβῃ πὼς ἓνας ἄνθρωπος, πραγματικῶς ἀξιόπρόσεκτος, τὸν παρακολουθοῦσε ἀπὸ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας!

Ἦταν ξένος, καὶ φοροῦσε κοκκινωπὸ φέσι μὲ μαῦρη φαῦντα, σακκάκι κλεισμένο ὡς τὸ λαϊμὸ μὲ μιὰ σειρὰ κουμπιὰ, πολὺ πλατὺ πανταλόνι, σὰ βράκα, καὶ μεγάλα παπούτσια. Φαινόταν καμμιὰ ἐξηνταριὰ χρόνων ἄνθρωπος, γυρτὸς λιγάκι καὶ μὲ μακριὰ κοκκαλιάρικα χέρια πού τὰ εἶχε σταυρωτὰ στὸ στήθος του. Κι' ἀν δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ ἀναμενόμενος τοῦ καπετάν-Ἀντιφέρ, ὠρισμένος εἶχ' ἔρθῃ ἀπὸ χώρες πού τίς βρέχει ἡ ἀνατολικὴ Μεσόγειος — Αἰγύπτιος, Ἀρμένιος, Σῶρος ἢ Ὁθωμανός.

Ἀκολουθοῦσε τὸν ἥρωά μας μὲ βήμα διστακτικὸ, καὶ πότε ἔτρεχε νὰ τὸν πλησιάσῃ, νὰ τὸν σταματήσῃ, πότε κοντοστεκόταν ἀπὸ φόβο μὴν

ΜΙΚΡΗ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Θυμηθῆτε καὶ τοὺς στίχους νά-ποιου ἀγνώστου πού ἀνέφερα σ' ἄλλο κεφάλαιο: Τί θαυμάσιες ὁμοιοκαταληξίες, μολονότι οἱ στίχοι, σ' αὐτὴ τὴ γλῶσσά, εἶναι γελοῖοι:

Τοὺς δαίμονάς της στέλλει
Ἡ τῶν Ταρτάρων γέννα
Αὐτοῦς,
Νὰ καταφάγῃ θέλει
Ὡς πειναλέα λέοντα
Θνητούς.

Ἀριστοτέχνης ἐπίσης τῆς ὁμοιοκαταληξίας, ἀν καὶ μέτριος ποιητής, ἦταν ὁ Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς. Ἰδοὺ στροφές ἀπὸ τὸν «Πλοῦν Διονύσου»:

Ἡ ἔκτασις τοῦ ἀγαντοῦ
Αἰγαίου ἐκονιάτο·
Κι' ἔβλεπες δύο οὐρανούς:
Ὁ εἷς ἦν ἄνω κυανοῦς,
Γλαυκὸς ὁ ἄλλος κάτω.

Αἱ διαλείπονσαι πνοαὶ
Τοῦ ἔαρος ἐφύσαν
Ἀμφιβόλαι καὶ ἀραιαί·
Μακρὰν δ' ἐφαίνοντ' ὡς οἰαί
Αἱ κορυφαὶ τῶν νήσων·

Ἀκόμα λίγες ὁδηγίες πρέπει νὰ σὰς δώσω.

Ὡραία, πλούσια καὶ δύσκολη εἶναι ἡ ὁμοιοκαταληξία, ὅταν ὁμοιοκαταληκτοὺν διάφορα μέρη λόγου· ὄνομα π: χ: μὲ ρῆμα, ρῆμα μὲ ἐπίθετο, ἐπίρρημα μ' ἀντωνυμία κτλ. Ἀπεναντίας εἶναι εὐκόλη, κοινὴ, ἀσχημὴ, ὅταν ὁμοιοκαταληκτοὺν τὰ ἴδια μέρη λόγου, ὄνομα μὲ ὄνομα, ἐπίθετο μ' ἐπίθετο, ρῆμα μὲ ρῆμα καὶ καθεξῆς.

Προσέξτε στίς παραπάνω ὁμοιοκαταληξίες τοῦ Ραγκαβῆ. Τὸ ἐφύσαν δὲν ὁμοιοκαταληκεῖ μὲ κανένα ἐλῶσαν, ἀλλὰ μὲ τὸ νήσαν, ρῆμα δηλαδὴ μὲ οὐσιαστικόν. Ἐπίσης τὸ ἀγαντοῦ δὲν ὁμοιοκαταληκεῖ μὲ κανένα ἀπλανοῦς ἢ προανοῦς, ἀλλὰ μὲ τὸ οὐρανοῦς, δηλαδὴ ἐπίθετο μὲ οὐσιαστικόν. (Τὸ κυανοῦς πάλι εἶναι μὲν ἐπίθετο ἀλλὰ κατ' ὄνομαστικὴν, ἐνῷ τὸ ἀγαντοῦ εἶναι κατὰ γενικὴν, καὶ τὸ οὐρανοῦς κατ' αἰτιατικὴν· κι' αὐτὸ ποικιλ(ι).) Ἐχομε ἀκόμα ἐκονιάτο-κάτω (ρῆμα μ' ἐπίρρημα) πνοαί-ἀραιαί (οὐσιαστικὸ μ' ἐπίθετο) καὶ σ' ἄλλῃ στροφῇ τοῦ ἴδιου ποιήματος ἐροίκινον-κύνινον (ρῆμα μὲ οὐσιαστικόν) πού εἶναι ἀληθινὸ εὐρημα!

Ἔτσι πρέπει νὰ ποφεύγετε τίς εὐκόλες κι' ἀσχημες αὐτὲς ὁμοιοκαταληξίες: ἀγαπᾷ μισῶ, καλὸ-κακό, δυστυχισμένος εὐτυχισμένος, κτλ. καὶ τίς χειρότερες ἀπ' ὅλες ψυχὴ μου, καλὴ μου, δικός μου-ἐχθρός μου,

κακό του καλό του κτλ. Μὲ δυὸ λέξεις (δικός μου) πρέπει νὰ ὁμοιοκαταληκτῇ μιὰ (κόσμου). Καὶ δὲς μου-δύοσμου, κοιτῶ σε σῶσε, παρ' τῆς Σπάρτης. Τότε εἶναι καλὴ ἡ ὁμοιοκαταληξία.

Ἐννοεῖται ὅμως πὼς δὲν εἶναι κι' ἐγκλημα μερικὲς κοινὲς ὁμοιοκαταληξίες σ' ἓνα ποίημα, ὅταν οἱ ἄλλες εἶναι σπάνιες καὶ πλούσιες. Σὰς ἔφερα παραπάνω γιὰ παράδειγμα τὸν «Ἵμνος» τοῦ Σολωμοῦ. Μὰ ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα ἔξοχα ποιήματα, καὶ τοῦ Σολωμοῦ καὶ ἄλλων, ὅπου συχνὰ βρίσκει κανεὶς νὰ ὁμοιοκαταληκτοῦν τὸ ψυχὴ μὲ τὸ καλὴ, (κι' ὅχι κἂν μὲ τὸ εὐχὴ) καὶ τὸ δική μου μὲ τὸ ψυχὴ μου. Γενικά, οἱ πρῶτοι Ἑπτανήσιοι ποιητὲς δὲν ἔκαναν καὶ τοσο πλούσιες ὁμοιοκαταληξίες. Ἡ καθαρευουσιάνικη Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν τίς εἰσέγαγε (Ραγκαβῆς, Καρασούτσας κἄ) κι' οἱ νεώτεροι δημοτικιστὲς τίς κυνήγησαν ἐπίσης. Σήμερα τὸ κυνήγι τῆς σπάνιας ὁμοιοκαταληξίας εἶναι κοινόν. Μερικοὶ μάλιστα ποιητὲς τὸ θεωροῦν παιγνίδι ἀταίριαστο στὴ σοβαρὴ καὶ μεγάλῃ ποιήσῃ. Κι' ἐδῶ ἀκόμα, βλέπετε, ἐφαρμόζεται τὸ «πᾶν μέτριον (μετρημένον) ἄριστον»...

Η ΣΤΡΟΦΗ

Ἡ στροφή εἶναι ἓνα σύμπλεγμα ἀπὸ στίχους. Ἐὰ ποιήματα, ὅταν δὲν εἶναι μονοκόμματα, ἀποτελοῦνται ἀπὸ στροφές.

(Στροφή, ἀπὸ τὸ στρέφω=γυρίζω, σημαίνει γύρισμα. Καὶ πραγματικῶς, σ' ἓνα ποίημα, ἀφοῦ τελειώσῃ μιὰ στροφή, ξανάρχεται, ξαναγυρίζει, συνήθως μιὰ ὁμοία—ἓνα τετράστιχο, ἓνα πεντάστιχο, ἓνα διτάστιχο κτλ.—Ἡ λέξη ἔμεινε ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο δράμα, ὅπου ὁ χορός, χορεύοντας καὶ τραγουδώντας, ἔκανε στροφές κι' ἀντιστροφές. Ἀλλ' αὐτὰ εἶναι ἱστορικὰ πού δὲν ἔχουν πολλὴ σχέση μὲ τὴ νεώτερη Στιχοῦργία).

Ἡ μικρότερη στροφή ἐνὸς ποιήματος εἶναι τὸ δίστιχο. Φυσικά, οἱ δυὸ στίχοι πρέπει νὰ ὁμοιοκαταληκτοῦν μεταξύ τους, ὅταν δὲν ὁμοιοκαταληκτοῦν, παρὰ εἶναι στίχοι ἐλεύθεροι (καὶ θὰ ἴδουμε σ' ἄλλο κεφάλαιο πότε καὶ πότε οἱ στίχοι λέγονται ἐλεύθεροι), τότε τὸ ποίημα εἶναι μονοκόμματο. Ὁ «Ὁρκος» τοῦ Μαρκοῦ, ἐπικὸ ποίημα, ἀποτελεῖται ἀπὸ δίστιχα δεκαπεντασύλλαβα:

('Ακολουθεῖ)

ΓΡ. Σ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΜΟΥ

Δεν ξέρω γιατί λένε πως τα παιδικά χρόνια είναι τα καλύτερα! Πώς να το παραδεχτώ, αφού βρίσκω πως έχω τόσα βασάνα!...

Πρώτα-πρώτα το πρωινό ξύπνημα. Είναι όμορφο δηλαδή να σε ξυπνούν πρωί-πρωί και να σε σηκώνουν το χεϊμώνα απ' το ζεστό σου κρεβάτι; Να θέλεις λίγο να τεντωθής και να σου φωνάξουν «Γρήγορα και θ' αργήσης!»

Ύστερα το μεσημέρι, όταν γυρίζεις πεινασμένη, να σε περιμένει το... μουρουνόλαδο! Τι άηδία! σου κόβεται άμεσως ή όρεξη. Και από τραπέζι να σου φωνάζουν: «Φάε, Μπέμπα, είδεμή δεν έχει φρούτα!»

Μόλις σχολνάς τ' απόγευμα, θέλεις λίγο να παίξεις. Μά σ' αφήνουν; Όλη την ώρα σου φωνάζουν: «Τελείωσες τα μαθήματά σου; μελέτησες πιάνο;» Και πάντα κάποια άφορη θά βρούν, να σου κόψουν το καλύτερό σου παιχνίδι.

Το Σάββατο, επίτελους, λές, έρχεται η Κυριακή, θά ξεσκάσω! Μά το επιτρέπει η Γεωμετρία; Κύκλοι, κύλινδροι, σφαίρες, όλα στριφογυρίζουν, στο κεφάλι σου και δεν σ' αφήνουν ν' απολαύσεις τίποτα!

Πήτε μου, σάς παρακαλώ, βρίσκετε ώραια αυτή τη ζωή; Απορώ πως οι μεγάλοι λένε: «Αχ! να ήμουνα παιδί». Να σάς πω; Εγώ όταν μεγαλώσω, δέ θα πω ποτέ μου αυτόν το λόγο.

Πειρατικό Γατάκι [Γ]

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΑΠΟΒΟΛΗ

Είναι μια όμορφη ημέρα του Γεννάριου. Ο ήλιος με τις ζεστές ακτίνες του αναζωογονεί όλη την πλάση. Στο δρόμο οι άνθρωποι περνούν χαρούμενοι και βιαστικοί. Μόνο ο Κάκης προχωρεί σκυφτός και λυπημένος. Βλέπει τους ανθρώπους να περνούν και νομίζει πως άλλοι του χαμογελούν ειρωνικά κι άλλοι τον κοιτάζουν με περιφρόνηση. Αυτός είναι ο πιο δυστηχιμένος, ο πιο περιφρονημένος απ' όλους. Σάν όνειρο θυμούνται τα τελευταία συμβάντα στο σχολείο. Είχε πάει χθές την Κυριακή το βράδυ, στον κινηματογράφο χωρίς να του το επιτρέπουν. Τον βόηκε ο φίλος του ο Ντίκος και του είπε:

— Τι λές Κάκη, δεν πήμα στον κινηματογράφο.

— Μά δεν μ'αυ το επιτρέπουν.

— Δεν ντρέπεσαι να φοβάσαι, και ποιος θά μ'αυ δει;

Κι' έτσι τον κατάφερε. Άλλά για κακή τους τύχη τους είδαν το βράδυ, και σήμερα τους απόβαλαν και τους δυό. Μία μέρα άποβολή. Το περιέλανε ποτέ ο Κάκης; Αυτή η ημέρα του φαινόταν σαν ένα στίγμα στη σχολική

του ζωή. Ήταν άλήθεια ένοχος ο Κάκης, αλλά δεν ήταν κακό παιδί. Καταλάβαινε το σφάλμα του και γι' αυτό στενοχωριόταν πιο πολύ.

Τί θά έλεγε στη μητέρα του; «Α... το βόηκε. Αρρώστησε ο καθηγητής των Έλληνικών και γι' αυτό δεν έκαναν μάθημα. Άλλ' αν τύχαινε και ρωτούσε την Νίτσα τη γειτόνισσά τους πού είχε τον ίδιο καθηγητή, τί θά έλεγε; «Όχι, αυτό δεν ήταν καλό. Άλλά τί άλλο έπρεπε να βρω; Άπλούστατα. Οί καθηγητά της τάξεώς μας ήταν ένοχοι κι' έτσι δεν κάναμε σχολείο.

Άς τ'α σκεπτόταν όμως όλ' αυτά, ο Κάκης έντούτες δεν ελπε τίποτε. Ή συνειδησή του επαναστατούσε στην ιδέα της ψευτιάς. Στη μαϊμά μου να πω ψέμματα; «Όχι. Θά της πω την άλήθεια, συλλογίστηκε.

Απ' όπου κι' αν περνούσε του φαινόταν πως όλα τα παιδιά έλεγαν. Να το κακό παιδί. Να ο τιμωρημένος. Και δεν ήσυχασε παρά μόνον όταν πέφτοντας με λυγμούς στην άγκαλιά της μητέρας του, της είπε την άλήθεια.

Άλλά όρκίστηκε ότι ποτέ... μα ποτέ, άλλη φορά δεν θά έδινε άφορμή να τιμωρηθώ.

Ήπειρωτόπουλο [Γ]

ΕΝΑΣ ΣΩΣΙΑΣ

Πολλά παράξενα παρουσιάζει η ζωή μας, μά και το παρακάτω πού θά διηγηθώ είναι αρκετά αξιοπερίεργο. Μόλις πρωτοάνοιξε το Γυμνάσιο Θηλέων, μαζευτήκαμε όλες οι μαθήτρες στον κήπο ως πού να χτυπήση το κουδούνι να μπειμε στην τάξη.

Ένώ φλυαρούσαμε παρουσιάστηκε μπροστά μας, ο έπιστάτης ένας άνθρωπος ψηλός, αδύνατος, με άραιά γενάρια πού τον βλέπαμε για πρώτη φορά.

«Αμα μπήκαμε στην τάξη μι' έκπληξη. Ο ίδιος κείνος ο έπιστάτης σέ μι'α μεγάλη κορνίζα φωτογραφία κρεμασμένος στον τοίχο. Σταθήκαμε έκπληκτες. Μπά! είπαμε, χαρά στο μούτρο πού το κρεμάσαν και μέσ' στην τάξη μας; Τόσο σπουδαίος είναι ένας έπιστάτης;

Έκει καθοφήμενες κάτω απ' τη φωτογραφία κάναμε διάφορες σκέψεις, όταν καταφθάνει ένας καθηγητής και είπαμε τη σκέψη μας.

— Μά, λέγει δεν διαβάσετε από κάτω τα μικρά-μικρά γραμματάκια να δητε ποιος είναι;

Τότε άνέβηκε μι'α στην καρέκλα και διάβασε τη λέξη «Υψηλάντης. Κόκκαλο έμεις και γέλια ύστερα.

Ζήτη ο σωσίας, λοιπόν, ο ζωντανός του πεθαμένου «Υψηλάντου, είπαμε.

Κι' από τότε τον τιλοφορήσαμε με τον τίτλο «Υψηλάντης ο νεότερος κι'

έτσι τώρα όλοι τον καλούν, και το ξέρει και καμαρώνει και κείνος, γιατί λέγει ρώτησε κι' έμαθε ποιος καλληκαράς στην Έπανάσταση ήταν ο συχωρεμένος πού του μοιάζει καταπληχτικά.

Γιλόρια [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Της μικρής Τιτίκας της πόνεσαν τα μάτια. Μιά φίλη της μητέρας της τη ρωτά:

— Πώς είναι τα μάτια σου, Τιτίκα μου;

— Καλά, άπαντ ή μικρή, ο γιατρός μου είπε πως τώρα βλέπω καλύτερα.

Ι. Φ.

Ρωτούν τον Τοτό, πού είναι άρρωστη ή μητέρα του:

— Ή μαμά σου σηκώθηκε;

— Μάλιστα, άπαντ ο Τοτός, μόλις της έβαλαν... θερμόμετρο, έγινε καλά.

Κ. Ψαράς

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Από τους έν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι τα ταχυδρομικά του Έσωτερικού και ο δεύτερος του Έξωτερικού.

Ο «Αγγελος της Άγάπης» (με 60 εικόνες) δρ. 35 (15 και 29).

Η «Αδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνες) δρ. 20. (7,50 και 15).

Η «Απλή ζωή, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Η «Επιτυχία εις την ζωήν, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Η «Ευτυχία, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Το Θύμα του Φθόνου, (με 20 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Παιδικόν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' έορτάς Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15). Β' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15).

Παιδικόν Πνεύμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5. (1 και 2).

Πράος δ Νικίου, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Ο Πυρετοπώλης, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9 και 18).

Υπέρ Πατρίδος, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (10,50 και 21).

Ο Φώτης, έμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 και 5,50).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήνα, 42 δδς Εύριπίδου
την 13 Φεβρουαρίου 1936

ΚΑΤΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΕΝΑ τα παιδιά μου με τα έφταινά μυθιστορήματα! Δεν άνοιγω γράμμα πού να μ'α λήξ ένα σωρό πράγματα γι' αυτά. Άλλος προτιμά τις «Έξωφρενικές Περιπέτειες», άλλος τόν «Μάρμπα-Μακροπόδη», μά κι' όσοι προτιμούν το Ένα, όμολογούν πως και το άλλο «δεν πάει παρακάτω». (Πολύ φυσικά, αφού και τα δυό στο είδος τους είναι άριστοεργήματα). Τα παιδιά μου γουστάρουν επίσης τα ποικιλώτατα «Νέα και Περιέργα από όλο τόν κόσμο», και θεωρούν χρησιμώτατο πράγμα τη «Στιχοεργική» πού τους μαθαίνει ο κ. Ξενοπούλος. (Κι' άλήθεια, αυτή δεν είναι μόνο για ποιητές και ποιήτριες, είναι και για κάθε παιδί πού θέλει να συμπληρώση την έγκυκλοπαιδική μόρφωσή του). Περιστό να πω για τους ένθουσιους τών μικρών με τις «Γάτες της Δανάης». Γενικά άναγνωρίζεται πως ο έφταινός μου τόμος είναι άνώτερος από κάθε προηγούμενο, και πως αυτή ή άνακίνηση της όλης σημειώνει στην πορεία μου ένα σταθμό. Πολύ έπικαιρα λοιπόν—παρτιτηρόν οι φίλοι μου—ήλθε αυτόν το χρόνο και το Μετάλλιο της Άκαδημίας σ'α μι'α μεγάλη άναγνώριση κι' επιβράβευση.

Μ' όλ' αυτά, δεν είμαι και τόσο πολύ εύχαριστήμένη από το Έσπαθώμα. Άλήθεια, αρκετοί έσπαθώσαν και φέτος, και πάλι τους εύχαριστώ όλους απ' την καρδιά μου. Πέρσο όμως, ως αυτόν το μήνα, τα Έσπαθώματα ήταν περισσότερα. Γιατί άραγε; Μού φαίνεται πως όλοι οι φίλοι μου μπορούσαν να έπωφεληθούν από τα όμορφα πράγματα πού δημοσιεύω φέτος, άκόμα κι' από τη διαφήμιση πού μού έγινε με το Μετάλλιο και με το στήσιμο της προτιμής του Πολέμου, για να προσελκύουν κι' άλλα παιδιά στην διαπλαστική οικογένεια. Άς έλπισω πως θά προσπαθήσουν τώρα. Πάντα υπάρχει καιρός. Γιατί νέοι συνδρομητές μπορεί να έγγράφονται όλο το χρόνο.

Παλιά μου άγαπητή Τριανταφυλλένια, τα έλαβα όλα και χάρηκα πολύ. Θά χαρούν και τα παιδιά πού είχαν τόσο καιρό άπολαύσουν κάτι δικό σου. Ο κ. Παπαδόπουλος σ' εύχαριστεί για τα καλά λόγια. Φίλησέ μου τόν μικρό.

Ροζελάντια, πολύ χάρηκα για το γυρισμό σου. Δεν ήθελα βέβαια να γίνω από τέτοια αίτια, αλλά κατά την παροιμία «ούδεν άκον άμικτον καλοῦ». Εύχομαι να γίνης καλά στην έντέλεια και να ξαναρχίσης το μαθήματά σου. Πολύ εύχάριστα αυτά πού μού γράφεις για την παλιά μου Άγριόπαπια.

Άνεμοζάλη, αυτό το ψευδώνυμο, καθώς θά είδες, σού έδιάλεξα από τα δέκα πού είχες προτείνει, και τώρα είσαι έν τάξει. Άλήθεια, τα «έπικαιρα» κομμάτια για τη Σελίδα εί'ν ένα πρόβλημα. Όταν λαβαίνω τόσο πολλά κι' άργω τόσο να τα διαβάσω, είναι αδύνατο να ήγκριθώ και να δημοσιεύω έγκαιρώς ένα καλό Χριστουγεννιάτικο, Πρωτοχρονιάτικο, άκόμα κι' ένα Άνοιξιάτικο ή Χειμωνιάτικο. Κι' ίσως ή πιο μεγάλη δυσκολία είναι να γραφθώ. Γιατί πως μπορεί να έμπνευσθώ κανείς ένα Χριστουγεννιάτικο δυό και τρεις μήνες πριν από τα Χριστούγεννα, ή ένα Άνοιξιάτικο στην καρδιά του χειμώνα; Μιά λύση μόνο βλέπω: Να μού στέλνεις, όταν θέλεις έπικαιρα, έμπνευσεις σ'α περσινές. Π: χ:

έμπνευσθήκατε και γράφατε κάτι την Πρωτοχρονιά τού 1936; Φυλάξετέ το, ξανακοιτάξτε το και στείλετέ μου τόν έρχόμενο Νοέμβριο. Έτσι θά προφθάσ, αν είναι καλό, να δημοσιεύω την Πρωτοχρονιά τού 1937.

Σ' εύχαριστώ πολύ, Στέφανε της Δόξης, για τώροτατο άρθρο πού έγραψες στη Ξακυνθινή έφημερίδα για μένα με την εύκαιρία της άπονομής του Μεταλλίου. Εύχαρίστησε, σέ παρακαλώ, έν μέρος μου και τόν κ. Διευθυντή της έφημερίδας πού το δημοσίευσε τόσο περιφανώς. Βαθύτατα με συγκινούν αυτές οι έκδηλώσεις της συμπαθείας. Κι' είμαι κατενθουσιασμένη με τη δράση των Ξακυνθινών μου φίλων. Το φυλλάδιό μου τυπώνεται Σάββατο. Ός πού να γίνω το ταχυδρομείο των συνδρομητών όλων, χρειάζονται δυό-τρεις ήμέρες. Βάλε και το ταξίδι με βαπόρια πού δεν φεύγουν καθεμέρα... Γι' αυτό στα νησιά το λαδώνεται Τετάρτη ή Πέμπτη. Όσο για τα γιορτινά έκείνα φυλλάδια, τα λάβατε άργότερα, έπειδή, με τις άργιες, έβράδυναν και να τυπωθούν και να διανεμησθούν.

Έντα Γκάμπλερ, έ, κάποτε θά γίνω κι' αυτό το όνειρευτό ταξίδι στην Άθήνα και θά γνωριστούμε κι' από κοντά. Φθάνει να μ'α ντραπής νάνεθής τη σκάλα του γραφείου μου, όπως μερικοί και μερικές πού έρχονται και φεύγουν χωρίς να τους ιδώ... Πολλά χαιρέτισματα στην παλιά μου Πούλια.

Α, Χωρίς Φτερά, πόσο βελτιώθηκε το γράψιμό σου και τί εύκολα πού διαβάζω τώρα τα πάντα ένδιαφέροντα γραμματάκια σου! Έλαβα τις τρεις συνδρομές κι' εύχαριστώ πολύ. Έστειλα ένα λυσόχαρτο και 8 τετράδια.

Τρελλοκότισσο, Άρσεν Δουπέν, Άστραβόροισο, Αίγλη, Τσιταίτε, Τσουνίδα, Σκόρπια Ροδοπέταλα, Κόκκινη Τοξότη, Ανδία, Έως τού 13, Μποζάμπο και Πούλια—νέοι μου φίλοι και φίλες, ή παλαιοί πού τώρα πρωτομπαίνετε στην κίνηση, με μεγάλη χαρά διάβασα τα πρώτα σ'α γράμματα, ένέκρινα τα ψευδώνυμά σ'α κι' έλπίζω να μού γράφετε συχνά.

Χιμαριόνε, Γιώτη Π. Τζαννετάκη, Παιδί της Άνδρίτσαινας, Μπομπιέλλ, Κλάρα, Άγνούλα, Καλλιόπη Τσούμα, Έυγενεΐ Ιδανίκου, Γεώργιε Άποστόλοπουλε και Έλπίς Βλάχου, καλά μου παιδιά, σ'α εύχαριστώ πολύ-πολύ για τα έσπαθώματά σ'α κι' έλπίζω πως θά εξακολούθησες να με ασταίνετε στους γνωστούς σ'α.

Μπατεριφλάυ, Γαρόφαλλο, Ντόριαν Γκεύ, Κλάια και Κανσαντινέ IB', καλά μου παιδιά, και τα δικά σ'α γράμματα διάβασα με μεγάλη εύχαρίστηση, έστέλεσα τις παραγγελίες σ'α και σ'α εύχαριστώ για τα καλά λόγια. Ο χωρός, δυστυχώς, δεν μού επιτρέπει να σ'α πω σήμερα περισσότερα.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Θαυμάζοντας τη φύση» του Ζούζουλου. Είναι αιώδηρο και έχει ειλικρίνεια, αλλά το γράψιμό του ύστερεί πολύ. Γλώσσα άνώμαλη. Άς γυμνάξεται το Ζ. και κάποτε θά γράψω καλύτερα.—Οι τρεις χωριότες του Υδραίουπλου. Άρκετά καλογραμμένο, αλλά όχι τόσο κατάλληλο για τη Διάπλασι. Γλώσσα πολύ άνώμαλη.—«Ευθύμα» του Γολιάθ. Ός θέμα ώραιότατο και πολύ ώραια άνεπτυγμένο, ή έκτέλεση του όμως ύστερεί από τεχνικής άπόψης. Θά κερ-

δίσει πολύ αν γραφθί σέ παζό, μ' ένα έλαφρό λυρικό τόνο πού θά το κάνει να μοιάζει σαν πεζογράφος. Άς έπιχειρήσθ ό Γ.—«Παραμονή Πρωτοχρονιάς» του Σίγκφριντ. Άργοπορημένο. Τίποτε το έξαιρετικό.—Το Βάζο έφταιγε» της Διπρόσωπης. Έκτενέστατο. Πολύ άκατάστατα γραμμένο. Τώρα πού με τη δημοσίευση της Μικρής Στιχοεργικής έχει περιορισθεί ο χώρος της Σ. Σ. Σ., φροντίζετε να γράφετε κομμάτια συντομώτερα από έκείνα πού βλέπατε να δημοσιεύονται.—«Χριστούγεννα» της Δ. Ε. Κι' αυτό παρακάτω. Το γράψιμο άρκετά κοινό.—«Στης λίμνης τα νερά» της Ε. Μ. Έπη-ρεασμένο από το γνωστό ποίημα του Χάινε. Ή πρώτη στροφή άρκετά καλή. Οί υπόλοιπες ύστερούν, ιδίως ή τελευταία όπου μέτρο δεν υπάρχει, γίνονται όμως ένα πλήθος χαρμώδεις. Παρακάτω την Ε. Μ. να διαβάσθ τί γράφω στο προηγούμενο φύλλο σχετικά με τα ποιήματα της Σ. Σ. Σ.—Θά εξακολουθώ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Κοκκινόπετρα, κ. (ΜΣ). Καμφοί του Σπιτιού, κ. (;); Μικρούλια Τραλάλα, κ. (ΣΔ). Χρηστοήδης Δαίμων, κ. (ΝΔ). Δύο Αμφοτέρως, κ. (ΣΣΝΔ) Ντέντεντβ «Χ», κ. (άνώνυμος). Κόρη της Σελήνης, κ. (ΑΝ). Ξανθή Μπουκλίτσα, κ. (ΑΣ), Μακροπόδης, κ. (ΚΝ). Κοροδολός, κ. (ΠΚ). Ρας Δεωνίδας, κ. (ΑΔ). Πομπαντούρ, κ. (;). Άγαμέμνων, κ. (ΒΑ). Κύριος του Ντάνοι, κ. (ΠΠ). Ριφονιδυνος Ναύτης, κ. (ΧΤ). Άσπρος Κρίνος, κ. (ΙΑ). Μαχαριάν, κ. (ΝΑ).

Άνανεώσεις Ψευδώνυμων: Ξανθή Έλληνοπούλα, κ. Νεφέλη, κ. Άμαδουάς, κ. Ούτις, κ. Γελαστός Ύπολοχαγός, κ. Άκακία, κ. Άνθρωπάκος, κ. Άπλη Ζωή, κ.

Η Διάπλασι άσπάζεται τους φίλους της: Δόλαν Ι. Κολυμπάδη (και τη συνδρομή σου έλαβα, και το ψευδώνυμό σου ένέκρινα, και τα φυλλάδια σου στέλνονται τακτικά, αν τυχόν δεν έλαβες στο μεταξω κανένα, γράφει μου να σού το ξαναστείλω) Χιμαριόνε (το έλαβα, αλλά... με τη σειρά του) Ήπειρωτόπουλο (εύχαριστώ πολύ: Έστειλα 5 τετράδια εύχομαι να πραγματοποιηθούν τα όνειρά σου, δεν κατάλαβα την τελευταία σου έρώτηση: έννοεις Σόλογο;) Βάνδαν (εύχαριστώ πολύ και για την άναένωση και για τα καλά λόγια γράφε μου πιο συχνά) Φεγγαρόλουστη Βραδυά (στο γράμμα έκείνο σου άπήνησα με το παλιό σου ψευδώνυμο γιατί μ' αυτό είχες υπογράψει) σού Έστειλα τα φυλλάδια 1-4: στείλε μου αυτό το κομμάτι) Στέφανον Τιμής (βέβαια πρέπει να κάμης και σ'α άλλους το καλό πού σού έκαμε ο φίλος μας Κ. Ρ. ο Ραδ. Σταθμός του Μπάρι προσφέρει μι'α μεγάλη όηρησία στην Έλλάδα: για το κομμάτι θά σού πω άμα το διαβάσω με τη σειρά του) Θαλασσόλυκο (τα έλαβα, τώρα περιμένο και γράμμα με «περισσότερα») Άνώνυμον (κάνεις πολύ καλά πού άχολοείσαι μόνο με μένα και κάπου-κάπου διαβάσεις και κανέν' άλλο βιβλίο: μά ποιος είσαι; Έχασες να υπογράψης και το Παιδικό σου Πνεύμα δεν το κατάλαβα) Γιλόριαν (τα έλαβα όλα: για τα καλά λόγια εύχαριστώ λυσόχαρτο Έστειλα το διηγηματάκι σου το βλέπεις σήμερα) Ιππότην της Άρας (χαίρω πολύ για την πρόσό σου και δεν άμφισβώλω πως και φέτος θά

Περιμένω ένα τετραδιάκι απ' όλους-εφ
στη Δ/σι: Νίκον Οικονόμου, Κάρυ-
στον.
Μαργαρίτα